

राष्ट्रिय साप्ताहिक

मधेशवाणी

The Voice of Madhesh

डिजिटल प्लेटफर्ममा मधेशवाणी

<https://www.facebook.com/madheshvaninews><https://x.com/madheshvani><https://www.youtube.com/@madheshvani.v.7538><https://www.madheshvani.com>युवाहरूलाई नेतृत्वदायी भूमिकामा अघि
बढाउन प्रतिवद्ध : मुख्यमन्त्री सिंह

सप्तरी। मधेश प्रदेशका मुख्यमन्त्री सतिश कुमार सिंह आज आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रभित्रगत विभिन्न स्थानमा दिनभर भेटघाट कार्यक्रममा व्यस्त रहे। मुख्यमन्त्री सिंहले सप्तरीको महदेवा गाउँपालिका-५ दुर्गापुर, तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिका-५ वनरभुला, वडा नं. ३ सकरपुरा र वडा नं. १ भन्सार चौकमा स्थानीय नागरिकहरूसँग प्रत्यक्ष भेटघाट गर्दै छलफल गरेका हुन्। कार्यक्रममा स्थानीय समस्या, विकास-निर्माणका प्राथमिकता तथा जनताका अपेक्षाबारे नागरिक र मतदाताहरूले आफ्ना धारणा, सुझाव तथा मागहरू राखेका थिए। ती प्रश्नहरूको जवाफमा मुख्यमन्त्री सिंहले प्रदेश सरकार सुशासन, विकास र जनकल्याणका कार्यक्रमप्रति प्रतिवद्ध रहेको स्पष्ट पारे। समस्याहरूको समाधानका लागि सम्बन्धित निकायमार्फत प्रभावकारी कार्यान्वयन सुनिश्चित गरिने आश्वासन दिँदै उनले युवाहरूलाई नेतृत्वदायी भूमिकामा अघि बढाउन आफू निरन्तर लागिपर्ने बताए। संघीयताको रक्षा र मजबूतीका लागि प्रदेश सरकार दृढतापूर्वक खडा रहेको मुख्यमन्त्री सिंहको भनाइ थियो। सो अवसरमा मुख्यमन्त्री सिंहले वडा दशैको शुभकामना व्यक्त गर्दै सम्पूर्ण नागरिकको सुख, शान्ति र समृद्धिको कामना गरेका छन्।

संविधानमा तत्काल सुधारका
लागि आजपाको १६बुँदे प्रस्ताव

काठमाडौं। आम जनता पार्टी (आजपा)का अध्यक्ष एवं पूर्वमन्त्री प्रभु साहले आम जनताद्वारा प्रत्यक्ष निर्वाचित प्रधानमन्त्री र मुख्यमन्त्रीको लागि व्यवस्था सुधारको प्रस्ताव सारेका छन्। आजपाको काठमाडौंमा बसेको केन्द्रीय समितिको बैठकमा अध्यक्ष साहले प्रधानमन्त्री र मुख्यमन्त्री आम जनताद्वारा प्रत्यक्ष निर्वाचित हुनुपर्ने व्यवस्था संविधानमा गर्नुपर्ने गरेको प्रस्ताव बैठकले सर्वसम्मतले पारित गरेको छ। संविधानमा तत्काल सुधार गर्नुपर्ने सुधार भन्ने आजपा अध्यक्ष साहले १६ बुँदे प्रस्ताव बैठकमा पेश गरेका थिए। जसलाई बैठकले सर्वसम्मतले पारित गर्दै ति विषय तत्काल संशोधनका लागि संघर्षमा उत्रिने निर्णय समेत निकालेको छ। 'प्रधानमन्त्री र मुख्यमन्त्रीको छनौट प्रत्यक्ष निर्वाचनद्वारा गर्नुपर्ने, प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभा सदस्यको छनौट पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली अनुसार हुनुपर्ने, पालिकाको संख्या घटाउने र वजेट बढाउने प्रस्ताव बैठकले सर्वसम्मतीले

पारित गरेको छ।' आजपा अध्यक्ष साहले भने। यसै, आजपाले स्थानीय तहमा कानून बनाउने र कर लगाउने अधिकार संविधानबाट हटाउनुपर्ने र स्थानीय तहको निर्वाचन निर्दलीय गर्नुपर्ने एजेन्डा अगाडी सारेको छ। दलीय सिण्डिकेटको विरोध गर्दै आएको

आजपाले पार्टीलाई निर्वाचित संस्थाभन्दा माथि राख्ने प्रावधान खारेज गर्नुपर्ने माग समेत गरेको छ। संविधानमा रहेको विदेशीलाई नागरिकता दिने प्रावधान अर्थात गैर आवासिय नागरिकता खारेज गर्नुपर्ने, प्रदेशलाई पहिचान एवं अधिकार सम्पन्न बनाउनुपर्ने, शासकको

समानुपातिक अधिकार खारेज गर्नुपर्ने, अनावश्यक संवैधानिक आयोगहरू खारेज गर्नुपर्ने, केन्द्रमा रहेका अनावश्यक संरचना खारेज गर्नुपर्ने माग आजपाले गरेको छ। नेपालका सम्पूर्ण भाषा र संस्कृतिलाई समान हैसियत कायम गर्नुपर्ने, बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

अशोक राई र रिजवान अन्सारीको
पार्टीबीच एकताका लागि छलफल

काठमाडौं। जनता समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष अशोक राई र संघीय गणतान्त्रिक गठबन्धनका संयोजक, नेपाल संघीय समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष तथा पूर्व गृह राज्यमन्त्री मोहम्मद रिजवान अन्सारीबीच करिब १ घण्टा ३० मिनेट लामो विशेष भेटवार्ता सम्पन्न भएको छ।

भेटवार्तामा हालको राष्ट्रिय राजनीतिक परिस्थिति, जेन्सी आन्दोलनको समीक्षा र त्यसबाट उत्पन्न राजनीतिक अवस्था, संसद विघटन, अन्तरिम सरकारको गठन र सो सरकारले घोषणा गरेको फामुलु २१ गतेको निर्वाचन बारे गहन छलफल भएको बताइएको छ। साथै, आन्दोलनले उठाएका मागहरूको सम्बोधन गर्न संवैधानिक मार्ग, र भविष्यको राजनीतिक स्थितिबारे समेत

व्यापक विचारविमर्श गरिएको छ। दुवै नेताबीच कार्यगत सहकार्यलाई अझ सुदृढ गर्दै, क्रमशः कार्यगत एकता, मोर्चा निर्माण हुँदै पार्टी एकतासम्म अगाडि बढ्ने रणनीतिमा छलफल अगाडि बढाउने सहमति भएको छ। मुलुकलाई लोकतान्त्रिक मूल्य, सामाजिक न्याय, र समावेशी राज्यव्यवस्थाको वाटोतर्फ लैजाने साभा अटोट समेत व्यक्त गरिएको छ।

नेताहरूले पहिचान, संघीयता, धर्मनिरपेक्षता, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र र संविधानमा प्राप्त उपलब्धिहरूको रक्षा गर्दै थप उपलब्धि हासिल गर्नका लागि बृहत् राजनीतिक शक्ति निर्माणको अपरिहार्यता औल्याएका छन्। यस भेटघाटलाई राजनीतिक वृत्तले आगामी दिनमा नयाँ राजनीतिक समीकरण र शक्तिशाली बैकल्पिक मोर्चा निर्माणतर्फको संकेतका रूपमा लिएको छ।

जेनजी आन्दोलनमा सहादत प्राप्त गरेका शहीद
परिवारलाई मधेश सरकारले साढे दुई लाख दिने

जनकपुरधाम। जेनजी आन्दोलनका क्रममा सहादत प्राप्त गरेका मधेश प्रदेशका शहीद परिवारलाई मधेश सरकारले दुई लाख ५० हजार रूपैयाँ प्रदान गर्ने निर्णय गरेको छ।

मधेश प्रदेश सरकारको शुक्रबार बसेको मन्त्रिपरिषद्को बैठकले आन्दोलनमा सहादत प्राप्त गरेका मधेश प्रदेशमा स्थायी बसोबास रहेका शहीदका परिवारलाई थप राहतस्वरूप प्रति परिवार दुई लाख पचास हजार रूपैयाँ

प्रदान गर्ने निर्णय गरेको हो।

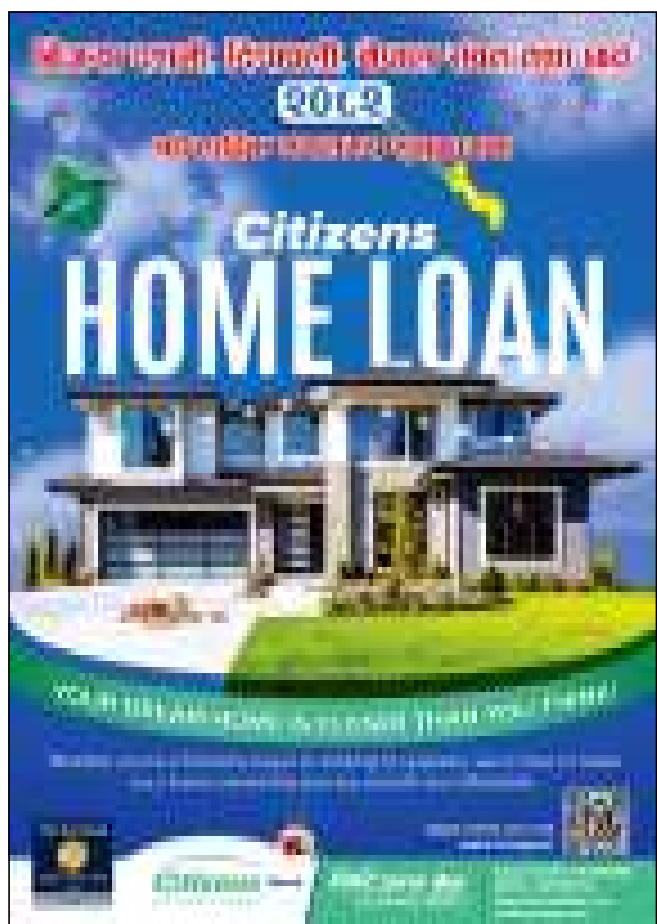
यसैगरी, मन्त्रिपरिषद् बैठकले सुशासन र भ्रष्टाचार नियन्त्रणको मागसहित भएको जेन-जी आन्दोलनका क्रममा सहादत प्राप्त गरेका शहीदहरूप्रति मधेश प्रदेश सरकारद्वारा भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गरेको छ।

आन्दोलनका क्रममा घाइते भएकाहरूप्रति शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दै उनीहरूको प्रभावकारी उपचार प्रवन्ध मिलाउनुपर्ने, प्रदर्शनका क्रममा भएको

अकल्पनीय भौतिक र मानवीय क्षतिप्रति दुःख प्रकट गरेको छ।

जेनजीको शान्तिपूर्ण आन्दोलनमा घुसपैठ भई सरकारी तथा निजी सम्पत्तिमा गरिएको आगजनी, तोडफोड र क्षतिको घटनामा संलग्न व्यक्तिहरूको पहिचान गरी कानूनी कारवाही अघि बढाउनुपर्ने माग गरेको छ।

जेनजी पुस्ताले अघि सारेका मागहरूको समाधान वर्तमान संविधानकै दायरा भित्र रहेर खोजनुपर्ने मधेश सरकारको धारणा रहेको छ।

सम्पादकीय

यो दशैले स्थायित्व ल्याओस्

नेपाल अहिले गम्भीर संकटको घडिबाट गुजिरहेको छ । हालै भएको जेनजी आन्दोलनले देशमा ठूलो मानवीय तथा भौतिक क्षति भएको छ । नेपालीहरूको महान पर्व विजया दशमी शुरू भइसकेको छ । १५ दिन लामो यो पर्वलाई सद्भावको मात्र नभएर असत्यमाथि सत्यको विजयको प्रतीकका रूपमा समेत मनाइने गरिन्छ । यो आस्थाको प्रतीक मात्र नभएर शक्ति, सहिष्णुता, सद्भावलगायतप्रतिको समर्पण पनि हो । पौराणिक कथाहरूमा दशैँ पर्वका अनेकन महिमा छन् । यसको धार्मिक आस्था एकातिर छ । धर्मसंगै दशैँजस्ता पर्वलाई वर्षभरी कामको थकानबाट मुक्ति पाउन केही दिन रमाइलो गर्ने पर्वका रूपमा पनि व्याख्या गरेको पाइन्छ । जसले जसरी व्याख्या गरेपनि परापूर्वदेखि मनाइदै आएको यो पर्वलाई राज्यले समेत महत्व दिएको देखिन्छ ।

नेपालको वर्तमान अवस्था राजनीतिक रूपले अन्योलग्रस्त र अस्थिर प्रकृतिको छ भने सांस्कृतिक विचलनको लहरले पनि सामाजिक सद्भाव, सहिष्णुता र एकतावद्ध भावना नै खलबल्याउने चेष्टा गरिरहेको छ । आमूल राजनीतिक परिवर्तनको लहरले मुलुकको समग्र क्षेत्र कुनै न कुनै रूपमा प्रभावित भइरहेको बेला नेपालको सामाजिक सद्भाव र मेलमिलापको राष्ट्रिय संस्कृतिविरूद्ध विधर्मीका सुनियोजित पड्यन्त्रका खेलहरू अनेक प्रसंगसँग जोडिएर आएका छन् । जातिगत, भाषागत, धर्मगत, संस्कृतिगत र क्षेत्रगत विभेदका लहरहरू निर्देशित रूपमा नै उठाएर नेपालको राष्ट्रिय एकता र अखण्डतामाथि नै आँच ल्याउने गरी अनेक गतिविधिहरू परिचालित हुँदै आएकोले सांस्कृतिक विचलनको गति तीव्रतर छ र त्यसले राष्ट्रिय समस्याकै रूप लिदै गएको छ ।

सामाजिक-सांस्कृतिक सद्भावको आधार नै खलबल्याएर निपथको कुसंस्कार जागृत गराई नेपालको सांस्कृतिक ऐक्यबद्धतालाई विशृङ्खलित पार्ने पड्यन्त्रात्मक प्रयासहरू निरन्तर जारी छन् । नेपालको पवित्र भूमि सबै जातजाति, भाषाभाषी, वर्ग, सम्प्रदाय र समुदायको साझा सम्पदा हो भने बडा दशैँ पनि सबै नेपालीको सांस्कृतिक धरोहर हो । राष्ट्रिय चाडपर्वका रूपमा बडा दशैँको सांस्कृतिक विशिष्टता जोगाइराख्नु राष्ट्रिय एकता र आवश्यकताको सम्वर्धन गर्नु हो । बडा दशैँको शुभ सन्देश भनेको आमनेपाली जनताबीच सद्भावना, मेलमिलाप, सहअस्तित्वबोध र ऐक्यबद्ध सांस्कृतिक चेतको जागरण नै हो । शान्ति, सुख र समृद्धिको मानवीय चाहना सामाजिक-सांस्कृतिक सद्भावबाट मात्र पूरा हुनसक्छ । वियोग र विछोडको अवस्थालाई संयोग र मिलनको अवस्थामा पुर्‍याउने र खराब प्रवृत्तिमाथि विजय प्राप्त गरी असल जीवनशैली अनुशरण गर्न प्रेरित गर्ने बडा दशैँको शुभ सन्देश सदा सर्वदा जीवनेपोयोगी छ । सत्ता स्वार्थको विकृतिजन्य राजनीतिक अभ्यासले सिंगो समाज ग्रस्त भएको वर्तमान सन्दर्भमा बडा दशैँ तथा विजया दशमीको सद्भाव, एकता र मेलमिलापको परम्परागत रूपमा अविरल प्रवाहित सन्देशले सबै नेपालीको मन-मस्तिष्कमा उज्यालो ल्याओस् र ऐक्यबद्ध सांस्कृतिक चेत जागृत गरोस् । यही नै हाम्रो शुभकामना ।

संविधान संशोधनको बहस र नेतृत्वको परीक्षा

नेपालको राजनीतिक अस्थिरता भण्डै दुई दशकदेखि निरन्तर चलिरहेको छ । २०७२ सालमा संविधान जारी भए पनि त्यसको कार्यान्वयनका क्रममा उठेका विवाद, राजनीतिक अस्थिरता र जनस्तरमा देखिएको असन्तुष्टि अहिले फेरि तीव्र बनेको छ । संविधानले प्रदान गरेको अधिकार, संरचना र मूल्यका विषयमा राजनीतिक दलको असहमति र नेतृत्वको अस्थिरताले जनतामा गहिरो निराशा थपेको छ । भदौ २३ र २४ गते देशभरि उल्लेखीय जेन-जी आन्दोलन त्यसको प्रत्यक्ष संकेत हो । युवापुस्ताको आक्रोश र असन्तोषले देशलाई गम्भीर राजनीतिक भुमरीमा ल्याएको छ । आन्दोलनको प्रारम्भिक माग भेटाचार नियन्त्रण, सरकारी कार्यालयमा पारदर्शिता र प्रशासनिक सरलीकरण थियो । तर आन्दोलन विस्तरी संवैधानिक संरचना र राजनीतिक संस्कारसँगै प्रहार गर्ने दिशामा उन्मुख भयो । सार्वजनिक सम्पत्तिमा आक्रमण, आगजनी र तोडफोडले अर्थतन्त्रलाई ठूलो धक्का पुगे पनि नागरिक समाज विश्लेषकहरूले यसलाई केवल आक्रोशको विस्फोट होइन संवैधानिक विमर्शको संकेतको रूपमा लिएका छन् ।

नेपालको संविधान लोकतान्त्रिक मूल्यमा आधारित रहे पनि यसको कार्यान्वयनले बारम्बार प्रश्न खडा गरेको छ । संसद, कार्यपालिका, संघीय संरचना, संवैधानिक निकाय र न्यायपालिकाको भूमिकागत जनतामा विश्वासको कमी देखिनु यसको प्रमुख उदाहरण हो । राजनीतिक दलहरूले संवैधानिक प्रावधानलाई आफूअनुकूल प्रयोग गरेको, शक्ति सन्तुलनभन्दा पद र भागवन्डामा ध्यान केन्द्रित गरेको आरोप बलियो छ । यही कारण अहिले संविधान संशोधनको बहस पुनः चर्किएको छ । प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रधानमन्त्रीको माग, गैरसांसद मन्त्रीको सम्मानना, प्रदेश सरकारको आवश्यकता, संवैधानिक नियुक्तिमा पारदर्शिता र न्यायपालिकाको स्वतन्त्रता यी पाँच मुद्दा अहिलेको राजनीतिक बहसको केन्द्रमा छन् । तर समाधानको बाटो संविधानका शब्दमा मात्रै सीमित छैनला राजनीतिक संस्कारमा सुधार र नेतृत्वको इमानदारिता नै मूल प्रश्न हो । हालको संसदीय प्रणालीले प्रधानमन्त्रीलाई संसदको बहुमतमा आधारित बनाउँछ । दलको संसदीय दलको नेता वा बहुमत जुटाउन सक्षम सांसद प्रधानमन्त्री हुन्छन् । यो व्यवस्था जनप्रतिनिधित्वको आधारमा बनेको भए पनि राजनीतिक अस्थिरताले जनतामा निराशा छाएको छ । २०७२ सालदेखि आजसम्म सरकारले बारम्बार परिवर्तन भोगेको तथ्य यसलाई पुष्टि गर्छ । शुशील कोइरालादेखि केपी शर्मा ओलीसम्म र त्यसपछि आएका सरकारसम्म प्रधानमन्त्रीको सिट निरन्तर बदलिँदै गयो । मन्त्रिपरिषद् फेरबदलको संख्या अझै बढी रथ्यो जसले नीति, नियम र सेवा विवरणमा निरन्तरता देखाएन जनताले राजनीतिक स्थिरताको अभाव मात्र होइन, नीतिगत अस्थिरता पनि भोगिरहेका छन् । योजनाहरू अड्का छन् प्राथमिकताहरू बदलिँदै जान्छन् र नागरिकमा विश्वासको संकट गहिर्दै गएको

छन् । यही कारण प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रधानमन्त्रीको माग उठ्दै आएको हो । नागरिकलाई ठोस निर्णय लिने र नीति निरन्तरता दिने शक्तिशाली कार्यकारीको आवश्यकता महसुस भइरहेको छ । तर प्रत्यक्ष निर्वाचित प्रधानमन्त्री कुनै रामबाण हो भन्ने थ्यारेन्टी छैन । स्थानीय तहमा प्रमुख वा अध्यक्ष प्रत्यक्ष निर्वाचित हुने व्यवस्था छ । तर धेरै स्थानमा लोकप्रियतावादको आडमा व्यक्तिगत प्रभुत्व जमाउने प्रवृत्ति देखिएको छ । विश्वका उदाहरणले पनि प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी एकदमै सततामा पुगेपछि उसलाई हटाउन कठिन हुने देखाउँछन् । नेपालजस्तो भू-राजनीतिक रूपमा संवेदनशील देशमा कुनै कार्यकारीले विदेशी शक्तिको पक्षपोषण गरेमा त्यसलाई नियन्त्रण गर्न संसदसँग सीमित औजार मात्र रहनेछ । यो जोखिमलाई नजरअन्दाग गर्न सकिँदैन समस्या प्रणालीमा मात्र होइन नेतृत्वको सोच, सक्षमता र नैतिकतामा पनि छ । भारतका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी प्रत्यक्ष निर्वाचित नभए पनि स्थिर सरकार सञ्चालन गरिरहेका छन् । यसैले प्रत्यक्ष निर्वाचित प्रणाली ल्याउने कि नल्याउने भन्दा पनि जनप्रतिनिधिको जवाफदेहिता, इमानदारिता र राजनीतिक प्रतिबद्धता सुनिश्चित गर्नु नै प्राथमिकताको विषय हो । अर्को बहस गैरसांसदलाई मन्त्री बनाउने हो कि होइन भन्नेमा केन्द्रित छ । हासको प्रावधानअनुसार मन्त्री बन्न संसदको सदस्य हुनु आवश्यक छ । यसले कार्यपालिका र व्यवस्थापिकाबीच घनिष्ठ सम्बन्ध कायम राख्छ तर यो घनिष्ठता कहिलेकाहीँ अत्यन्त प्रतियोगिता बढिन्छ । सांसदहरू मन्त्री बन्ने आकांक्षामा केन्द्रित हुन्छन् जसले नीति निर्माणभन्दा पनि सत्ता समीकरणलाई प्राथमिकता दिन्छ । प्रधानमन्त्रीले पनि पद सुरक्षित राख्न मन्त्रालय विवरणको खेल खेल्छन् । यसले पेशागत दक्षताभन्दा पनि राजनीतिक समीकरणलाई बढावा दिएको छ । यदि गैरसांसदलाई मन्त्री बनाउन सकिने व्यवस्था भए प्रधानमन्त्रीले पार्टीभित्रको दबावभन्दा बाहिर गएर विषयवित्त र इमानदार व्यक्तिलाई मन्त्री बनाउन सक्थे । यसले नीति कार्यान्वयनमा पेशागत दक्षता ल्याउन सक्थे । संसदले सरकारको निगरानी गर्ने अधिकार भने यथावत रहने थियो । तर संसदसँग प्रत्यक्ष सम्पर्क नभएका मन्त्रीहरूले नीतिगत कार्यान्वयनमा कठिनाई भोग्न सक्ने जोखिम पनि छ । राजनीतिक वैधतामा प्रश्न उठ्न सक्ने भएकाले यस्तो प्रणालीलाई पाइएट प्रोजेक्टको रूपमा सुधार अनिवार्य गरिने मात्र अगाडि बढाउनु उपयुक्त देखिन्छ । अर्को बहस प्रदेश सरकारको खारेजी वा सुधारमा छ । २०७२ सालको संविधानले संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा सरकार गठनको व्यवस्था गर्दै शक्ति विवेकीकरणको बाटो समातेको

हो । तर पछिल्ला वर्षहरूमा प्रदेश सरकारलाई अनावश्यक खर्चिलो संरचनाको रूपमा चित्रण गर्ने प्रवृत्ति बढेको छ । सरकार बनाउने र गिराउने खेल, मन्त्री बन्ने होड, मन्त्रालयको अस्वाभाविक विस्तार र श्रोतको दुरुपयोगले जनस्तरमा असन्तोष बढेको छ । कतिपयले प्रदेश सरकारलाई केन्द्रको नक्कल मात्र देख्छन् । प्रदेश खारेज गर्नु औलामा घाउ लाग्ने हात काट्ने जस्तो हो । संघीयता ल्याउनुको मुख्य उद्देश्य सिंहदरबार केन्द्रित शासनको अन्त्य र जनतालाई नजिकबाट सेवा पुर्‍याउनु हो । कर्णाली वा सुदूरपश्चिमका जनप्रतिनिधिले वजेट माग गर्न काठमाडौँ धाउनुपर्ने अवस्था संघीयता आएपछि कम भएको छ । संघीयता खारेज गर्नु भन्दा सुधार गर्नु आवश्यक छ । प्रदेश मन्त्रिपरिषद्को आकार सीमित गर्ने, मन्त्रालयलाई प्रदेशको विशेषता अनुसार मात्र राख्ने, खर्च नियन्त्रण गर्ने जस्ता संवैधानिक सुधार जरुरी छन् । समस्या संघीयताको अवधारणामा होइन, त्यसको कार्यान्वयनमा देखिएको कमजोरीमा छ । अर्को मुद्दा संवैधानिक नियुक्तिमा पारदर्शिता हो । निर्वाचन आयोगदेखि अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगसम्मका निकाय लोकतान्त्रिक शासनका मेरुदण्ड हुन् । तर नियुक्ति प्रक्रियामा दलगत भागवन्डा, शक्ति सन्तुलन र राजनीतिक निकटतालाई आधार मानेर नियुक्ति हुने आरोप बलियो छ । तत्कालीन ओली सरकारले अध्यादेशमा फौज ५२ जना संवैधानिक पदाधिकारी नियुक्त गर्दा उठेको विवाद यसको उदाहरण हो । योग्य व्यक्तिलाई पाखा लगाएर दल नजिकका अनुहारलाई प्राथमिकता दिइएको घाण्ठा छ । यस्ता विवादले संस्थाको विश्वसनीयता मात्र होइन लोकतान्त्रिक शासनको मेरुदण्ड कमजोर पाउँछ । त्यसैले नियुक्ति प्रक्रियामा स्पष्ट मापदण्ड, सार्वजनिक सुनुवाइ र योग्यताको प्रमाणित आधारलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने आवश्यकता छ । योग्य व्यक्तिलाई नेतृत्वमा ल्याउने र नागरिकको विश्वास पुनःस्थापित गर्ने ठूलो बाटो हो । अर्को बहस न्यायपालिकाको स्वतन्त्रतासँग सम्बन्धित छ । संविधानले न्यायपालिकालाई लोकतान्त्रिक शासनको मेरुदण्डका रूपमा मान्यता दिएको भए पनि पछिल्ला वर्षहरूमा न्यायपालिका नै सर्वाधिक आलोचनाको केन्द्र बनेको छ । विवादास्पद फैसला, हिलो न्याय र राजनीतिक प्रभावमा नियुक्त भएका न्यायाधीशहरूको कार्यशैलीले न्यायपालिकाको विश्वसनीयता कमजोर बनाएको छ । न्यायाधीश नियुक्तिमा संरचना र कार्यशैलीमा सुधार अनिवार्य छ । भारतको कर्त्तव्यसम्म प्रणाली जस्ता तुलनात्मक अभ्यासबाट सिकेर राजनीतिक हस्तप्रेषण हटाउने व्यवस्था आवश्यक देखिन्छला न्यायिक निर्णयमा समयबद्धता र गुणस्तर सुनिश्चित नगरेसम्म नागरिकले अन्य राज्य अगमा भरोसा राख्न सक्दैनन् ।

रमेश कुमार बोहोरा

जेन-जी आन्दोलनले देखाएको असन्तोष केवल तत्कालीन घटनामा सीमित छैन । यो नेपालको संवैधानिक अभ्यास र राजनीतिक संस्कृतिको गहिरो समस्या हो । प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रधानमन्त्रीको बहस होस् वा गैरसांसद मन्त्रीको सम्मानना, प्रदेश सरकारको सुधार होस् वा संवैधानिक नियुक्ति र न्यायपालिकाको स्वतन्त्रता यी सबैको समाधान केवल संविधान संशोधनले मात्र सम्भव हुँदैन । मूल समस्या राजनीतिक नेतृत्वको निष्ठा, इमानदारिता र जवाफदेहितामा छ । अस्थिरता, पदलोपुष्टता र भागवन्डाको संस्कृतिले कुनै पनि संरचना कमजोर पाउँछ । त्यसैले संवैधानिक सुधारसँगै राजनीतिक संस्कारको सुधार अपरिहार्य छ । नेपाल जस्तो बहु-विधतायुक्त देशमा स्थायित्व ल्याउने उपाय संरचना खारेज वा प्रतिस्थापन मात्र होइन, संस्थागत अभ्यासलाई सुदृढ बनाउनु हो । संसद, कार्यपालिका, संघीय संरचना, संवैधानिक निकाय र न्यायपालिका सबैले पूर्ण अधिकार र दायित्व इमानदारीपूर्वक निवाह गरे मात्र लोकतन्त्र बलियो हुन्छ । आजको मूल प्रश्न संविधानको प्रावधान होइन, संविधानगत राजनीतिक नेतृत्वको निष्ठा हो । अगामी यात्रामा नेपालको लोकतान्त्रिक सुधार र राजनीतिक संस्कृति दुवैमा सुधार गर्ने साहसिक निर्णय लिनु अपरिहार्य छ । नागरिकको आक्रोशले चेतावनी दिइसकेको छ संविधानको अक्षरलाई मात्र होइन यसको आत्मालाई सम्मान नगरेसम्म स्थिरता र समृद्धिको सपना अधुरै रहन्छ । नेपालको संविधान संशोधनको बहसले सतहमा उठाएका विषयहरू गहिरो छन् । प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारीको सम्भावना, गैरसांसद मन्त्रीको सवाल, प्रदेश सरकारको भविष्य, संवैधानिक निकायको नियुक्ति प्रक्रिया र न्यायपालिकाको स्वतन्त्रता यी सबैको जड राजनीतिक चरित्रमै छ । संविधानको आत्मा केवल कागजी प्रावधान होइन कार्यान्वयनको इमानदार अभ्यास हो । नेतृत्वले जनतालाई जवाफदेही र नीतिगत स्थिरता दिन सक्ने हो भने संविधानको संरचना आफैँ बलियो बन्न सक्छ । नभए फेरि जुनसुकै संशोधन पनि असफल हुनेछ । जेन-जी आन्दोलनले दिएको चेतावनी यही हो सत्ता खेलभन्दा माथि उठेर देशको भविष्यका लागि इमानदार निर्णय लिनु नेतृत्वको पहिलो कर्तव्य हो ।

(लेखक:- बोहोरा अर्घ सवाल साप्ताहिकका सम्पादक तथा नेपाल पत्रकार महासंघ काठमाडौँशाखाका सचिव हुन्हुन्छ)

फागुनको चुनावले पनि यो मुलुकमा स्थायित्व दिंदैन, संविधान नै त्यस्तो बनेको छ

यो राजनीतिक दलहरूको लोकतान्त्रिकीकरण र निर्वाचन प्रणाली यो दुई वटा कुरालाई हिट नगरेको हुनाले अब आउने निर्वाचनपछिको रिजल्ट पनि पहिले जस्तै हुने हो । धेरैतिर स्वतन्त्रले जित्छन् । तर संसद्भिन्न भएको ६-८ महिनामा हायलकायल हुन्छन् । त्यसमध्ये आधा त भ्रष्टाचारमा लिप्त होलान् ।

सुबोध प्याकुरेल
अधिकारकर्मी

० सबै संरचना भएको देश करिव आठ घण्टाले कसरी कब्जा भयो होला भनेर मानिसहरू आश्चर्य व्यक्त गर्छन् । यसलाई कसरी लिन सकिन्छ ? कि कब्जा भएको होइन ?

— यो देश त आतङ्कको कब्जामा परेको हो । चाहे राज्य भन्नुस्, चाहे आन्दोलनकारी भन्नुस् ।

० यो आन्दोलन होइन त ? — हिन्दुस्तानका प्रख्यात पत्रकार रविश कुमारले 'आन्दोलन उत्सव हो, हिंसा विध्वंस' भन्नुहुन्छ ।

आन्दोलन गर्दा उत्सवका रूपमा हुनुपर्छ, रमाइलसँग हाँसीहाँसी प्रतिवद्धतालाई मुक्त स्वरले प्रकट गर्ने काम आन्दोलनले गर्छ, तर हिंसाले जसरी पनि जसको विरोध गरेको हो, त्यसलाई समान्य पार्ने, त्यसको पहिचान, सङ्गठन, आधार वा भोलि त्यसले कब्जा गरेर राखेको आफ्नो अधिकार क्षेत्रलाई पनि ध्वस्त पार्ने गर्छ । आफ्नो खुट्टा आफै टुक्र्याउने गर्छ । हिंसा विध्वंसकारी हुन्छ र विध्वंसले विध्वंसको विडो रोक्छ ।

० यो क्रान्ति कि हिंसा हो त ?

— क्रान्ति नै आन्दोलन हो वा आन्दोलन पनि क्रान्ति हो । जब यसले आमूल परिवर्तनको माग गर्छ, त्यो क्रान्ति हुन्छ । जब यसले कुनै खास विषयलाई छुन्छ, त्यो आन्दोलन हुन्छ । धेरै आन्दोलनको समष्टि नै क्रान्ति हो । त्यसैले आन्दोलनको सारवस्तुलाई राम्ररी चिन्ने, बुझ्ने, समाधान गर्ने, आन्दोलनले उठाएका विषयहरूलाई सरलतापूर्वक ग्रहण गर्ने र तार्किक समाधान आम नागरिकले बुझ्ने गरी प्रकट गर्ने काम अग्रवाहकले, नेताहरूले गर्नुपर्छ ।

यो काम उनीहरूले गर्न सक्छन्, जो आलोचनाप्रति बिल्कुल उदार हुन्छन् । आलोचना भन्नुको अर्थ विरोध होइन, विप्लव वा हिंसा पनि होइन । यो सहृदयता हो, अपेक्षाको संगालो हो, जसले यथार्थलाई स्वीकार गर्छ वा मैले भनेको कुरा सही हो कि होइन भन्ने कुरामा चिन्त बुझाइदिन्छ भन्ने लाग्छ, त्यसको आलोचना गरिन्छ ।

० भवौ २३ र २४ गते दुवै पक्षबाट राज्य कब्जा भयो यसको मतलब ?

— राज्य त सरकारले कब्जामा राखेकै हुन्छ, किनभने बलको एकाधिकार सरकारसँगै हुन्छ ।

० यस्तो स्थिति कसरी आयो ? — ०४६ सालदेखि यता ०८२ सम्म आइपुग्दा सबै राजनीतिक दल, विशेषगरी कांग्रेस र एमाले, ती दलहरूमा आदर्श चरित्र भएका मान्छेहरूलाई एकपछि अर्को गर्दै पाखा लगाउने काम भयो । मान्छेले हेर्दाखेरि शेरबहादुर देउवा, केपी ओली, पुष्पकमल दाहाल यी तीन वटा अनुहारमात्रै छन् । म्यूजिकल चेयर चल्थो, जनताको कुरा सुन्ने डाँचा, शैली र अभिव्यक्ति उनीहरू ती नै जनाको भएन ।

० अहिलेको अवस्थामा नेतृत्वको कमजोरी चाँहिँ दुई पक्षकै देखियो हैन त ? — नेताहरूको कमजोरी आजको होइन, ३६ वर्षको सञ्चित कमजोरी हो । हरेक पार्टीमा पार्टीको हित चिताएर काम गर्ने सबै मान्छे पाखा लागे । नेताहरूको एकलौटी भयो । त्यसको असन्तुष्टिको फाइदा यिनीहरूले उठाए ।

० २३ गतेको घटना पनि त फेरि ध्वंसाक नै हो नि, हैन ? — एउटा प्रजातान्त्रिक देशमा यो तरिकाको दमन अकल्पनीय हो । सरकारले जिम्मा लिने पर्छ ।

भोक्तिपट्ट अतिमावक आक्रोशित भए, मारिएकाका साथी-दौतरी आक्रोशित भए । जसले देखे, तिनीहरू पनि आक्रोशित भए । त्यो आक्रोशितलाई भजाएर ध्वस्त गर्नेहरूले मनपरी गरे ।

० सुरक्षा निकायको भूमिकाथपि पनि बल्ल ठ नि अहिले, तपाईंलाई कस्तो लाग्छ ?

— हाम्रो देशको प्रहरीको मनोबल खस्किएको छ । हरेक निकायको मनोबल यिनले खस्काइसके । दलका नेताहरू सबै मस्त गफमा, उनीहरूलाई मेरो हुकुम चल्छ भन्ने लाग्यो । निराशा त चरमचुलीमा थियो । मान्छेले सोचे कि अब

लगातार गएको तीन वटा सरकार हेर्नुभयो भने हरेक सरकारको एजेन्डामा सुशासन छ, तर सबभन्दा बिगेकोचाहिँ सुशासन छ ।

० यसको मतलब सेना जयवाहाको सुरक्षा निकायले पनि छोडिदियो ? उनीहरूमा पनि नेताले अति गरे भन्ने लाग्यो ?

— मैले थाहा पाए अनुसार सेटबाट 'आफूलाई जोगाऊ' भनियो । २३ गते नै सुरक्षा निकायले सबै प्रहरीलाई 'आफूलाई जोगाऊ' भन्यो । शीतल निवासको कुरा गर्छु । विप्लव गर्नेहरू छिरे, तिनीहरूको संख्या १०० जना पनि थिएन । तिनीहरू मूलगेटबाट छिर्दै मूलगेटको आमीले केही गरेन, लरकै होका खोल्न दियो । तिनीहरू खुर्खुर पछिचम लागे । उनीहरूको काम फर्केर आएर रोक्नु थियो, कमसेकम सम्भाउनु थियो, आफ्नो परमाधिपतिलाई गरेनन् नि, लुसुक्क छोडेर हिँडे । जो पिठ्यौँ फाँकेर गएनन्, तिनीहरूले कुटाइ खाए, मारिए ।

० बिचमा थियो भनेर पछि हट्न मिल्छ त देश जोनाउने कुरामा ?

— सेनाले दिने जवाफ के हुनेछ भने, सुरक्षा परिषद्को निर्णय बसेर मलाई निर्णय आएन । तर त्यो त काइते कुरा हो नि । संविधानले नै सेनालाई जिम्मेवारी दिएको छ नि । यसरी भन्ने सेनाले भोलि हामीमाथि कुनै आक्रमण बाहिरबाट भयो भने के गर्छु ? सुरक्षा परिषद्को बैठकलाई निर्णय पर्खेर बस्छ कि परिचालित हुन्छ ? प्रधानसेनापतिले बोलाएर विभिन्न समूहका बैठक गरे । संविधानको हवाला दिने, मलाई आदेश छैन भन्नेले त्योचाहिँ आदेश कसले दियो त उसलाई ?

योसो कुरा, सेनाले बैठकमा कस-कसलाई बोलायो ? अहिले पनि अभियुक्त त हो नि दुर्गा प्रसाई । उनलाई के हैसियतमा बोलायो उसले ? राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी, राप्रपाका मान्छेलाई के हैसियतमा बोलायो ? जवाफ त दिनुपर्छ ।

० यो आन्दोलनबाट फाइदा कसलाई भयो ? बेफाइदा

हराउनुभयो नि । तर राष्ट्रपतिले

कसलाई भयो ?

— अस्थिरताको विड रोप्न चाहनेहरूले संविधान सभामार्फत पनि अस्थिरता रोपे । उग्र सोच भएकाहरूले पनि रोपे । त्यसमा माओवादीको हात छ । उसले त १३ वटा, १४ वटा प्रदेश, सब जातीय प्रदेश । कुन प्रदेशमा कुन जातको बहुमत छ भन्दा ? कुनै जिल्ला देखाइदिनुस् न मलाई । नभएको कुरो कल्पना गरेर उरालिदिन्छन् । अब यो आन्दोलन जो जेनजीले गरेको छ, उनीहरूको मुख्य एजेन्डा त जम्मा दुई वटा हो । एउटा भ्रष्टाचारविरोधी आन्दोलन हो त्यो । अर्को सुशासनको आन्दोलन हो ।

सुशासनबाट उनीहरू पीडित छन् । हाम्रो पुस्ताका मान्छे त कि चिनजानका मान्छे खोज्छन् । भएन भने बिचको लेखनदास, फेकनदास कसैलाई खोज्छन् र 'खाओस् है दुई-चार हजार' भन्छन् । काम निकाल्छन्, हिँड्छन् । अबको पुस्ता त्यो सहँदैन । किन सहँदैन भने ऊ त कम्प्युटर पुस्ता हो । एउटा क्लिक दाब्बा इयाक्क रिपोर्ट खोज्छ ।

० यो बिचमा हाम्रो राष्ट्रपतिको भूमिकाको बारेमा के छ तपाईंको भनाइ ?

— तीनचार दिनसम्म त राष्ट्रपति हराउनुभयो नि । तर राष्ट्रपतिले

अहिले जे गर्नुभएको छ, योभन्दा बाहेकको उपाय उहाँसँग थिएन । किनभने अर्को कुनै पोलिटिकल मोरालिटीको हिसावले, राजनीतिक नैतिकताको हिसावले उहाँले आड लिने अर्को कुनै छैन अहिले । एकल राष्ट्रपति हुनुहुन्छ । आतंकको वातावरणमा हुनुहुन्छ र उहाँले यो बेलाका सुशीला काकीलाई जो छान्नुभयो, त्योचाहिँ एउटा बहूतै बुद्धिमत्तापूर्ण काम गर्नुभयो भन्ने मलाई लाग्छ ।

० सरकारले ८ महिनामा निर्वाचन गराउन सम्भव छ ? अहिलेको सरकारले सक्छ ?

— निर्वाचन गराउन सकिन्छ । हाम्रो निर्वाचन आयोग त्यस हिसाबले सक्षम छ । जनताहरू जागृत भएको बेला छ । मतदाता नामावली पनि अपडेट हुन्छ, सबै डिजिटाइज्ड छ ।

० दलहरूले मानेनन् भने ? — दलहरूले नमाने पाखा लाग्छन् । अरू उपाय के छ र ? दलहरू सहभागी हुन्छन् । निर्वाचनमा हुन्छ ।

० परिणाम के होला त निर्वाचनपछि ?

— फागुनको चुनावले पनि यो मुलुकमा स्थायित्व दिँदैन । संविधान नै त्यस्तो बनेको छ । यो राजनीतिक दलहरूको लोकतान्त्रिकीकरण र निर्वाचन प्रणाली यो दुई वटा कुरालाई हिट नगरेको हुनाले अब

आउने निर्वाचनपछिको रिजल्ट पनि पहिले जस्तै हुने हो । धेरैतिर स्वतन्त्रले जित्छन् । तर संसद्भिन्न भएको ६-८ महिनामा हायलकायल हुन्छन् । त्यसमध्ये आधा त भ्रष्टाचारमा लिप्त होलान् । निराशा हुन र विधिन समय लाग्दैन । उग्र हुन पनि समय लाग्दैन । निराशा हुन पनि समय लाग्दैन । पाउँदा के गर्दा रहेछन् भन्ने कुरा त भाटभटेनीको लुटपाट, यताउताले पनि देखियो ।

० दलहरूको विकल्प पनि सम्भव छ र ?

— अहिले असफल भएको, अलपत्र परेको त नेता हो नि त । नेतृत्व त होइन । दलको विकल्प कसरी हुन्छ र ? हुनै सक्दैन ।

० आन्दोलनमा उभिएका नवयुगलाई केही सुरक्षा छ तपाईंको ?

— जेनजीले एउटा सुविचारित, लोकतान्त्रिक, आदर्श, अनुशासित पार्टी कसरी बनाउने भनेर अहिले छलफल गर्नुपर्छ । राजनीतिक विश्लेषक, विद्वान, अर्थशास्त्री, समाजशास्त्रीहरूसँग वसेर विहङ्ग छलफल गरेर पार्टी बनाएर राम्रोसँग सङ्गठन फैलाउँदै जाने हो भने यो छ महिनाभित्र यिनीहरूले धेरै चुनाव जित्न सक्छन् ।

— रातोपाटीबाट

मधेश प्रदेशसभामा बिमला अन्सारीद्वारा जेनजी आन्दोलनप्रति समर्थन

काठमाडौं । नेपाल संघीय समाजवादी पार्टीकी केन्द्रीय उपाध्यक्ष, मधेश प्रदेश सभा सदस्य, संसदीय दलकी नेत्री तथा पूर्व गृह, कानून तथा सञ्चार मन्त्री माननीय बिमला अन्सारीले प्रदेश सभाको छैटौँ अधिवेशनको तेस्रो बैठकलाई सम्बोधन गर्दै हालै भएको जेनजी पुस्ताद्वारा प्रत्यक्ष जनताद्वारा निर्वाचित प्रधानमन्त्रीको मागसहित भएको ऐतिहासिक आन्दोलनप्रति समर्थन व्यक्त गरेकी छन् । उनले आन्दोलनलाई केवल राजनीतिक माग नभई समावेशी संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई सबल बनाउन, धर्मनिरपेक्षताको जग मजबुत पार्न, समानता र सामाजिक न्यायलाई संस्थागत गर्न र नेपाली समाजमा आमूल परिवर्तन ल्याउन गरिएको ऐतिहासिक अभियान भएको बताएकी हुन् ।

घुसपैठ गरी संसद भवन, सिंहदरबार, सर्वोच्च अदालत, प्रदेश सभा भवन तथा सरकारी संरचनाहरूमा आगजनी र तोडफोड जस्ता आपराधिक गतिविधि सञ्चालन गरेकोमा गहिरो अपाति जनाइन् । उनले भनिन्, “यी नैरैलोकतान्त्रिक कार्यहरूले आन्दोलनको गरिमालाई मात्र

नभई सम्पूर्ण जनताको धरोहरलाई क्षति पुऱ्याएको छ। सरकारको कर्तव्य छ – यस्ता अपराधीलाई निष्पक्ष छानविन गरी कडाभन्दा कडा कारवाही गर्ने ।” त्यसैगरी, उनले भवै २३ र २४ मा सरकारले गरेको निर्णम दमन र त्यसपछिका हत्या, हिंसा, लुटपाट तथा आगजनीप्रति पनि कडा अपाति जनाएकी

छन् । उनको भनाइमा लोकतन्त्रमा जनताको आवाजलाई सम्बोधन गरिनुपर्छ, दमन गर्न हुँदैन। त्यसैले उच्चस्तरीय स्वतन्त्र र निष्पक्ष छानविन आयोग गठन गरी घटनाको तथ्यवादी वाहिर व्याउनुपर्ने माग गरेकी छन् । उनले वर्तमान राजनीतिक तरल अवस्थाको फाइदा उठाउँदै प्रतिक्रियावादी र यथार्थवादीवादी शक्तिहरूले संविधान र संघीयताको विरुद्धमा ‘संविधान खारेज गर, संघीयता खारेज गर’ भन्ने नारा लगाउनेसम्मको साहस गरेकोमा चिन्ता व्यक्त गरिन् ।

उनले स्पष्ट पार्दै भनिन्, “हामी संविधानले दिएको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षता, सामाजिक न्याय र समानताको मार्गदर्शनलाई हृदयंगम गर्दै, लोकतन्त्र र संविधानको रक्षा गर्न थप अधिकार प्राप्तिका लागि एकातबद्ध भएर अधि बढ्नेछौं।” अन्त्यमा, अन्सारीले नजिकिदै गरेको बडादशैं पर्वको अवसरमा सम्पूर्ण प्रदेशवासी तथा देशवासीमा शान्ति, समृद्धि, स्वास्थ्य, एकता र प्रगतिका लागि हार्दिक मंगलकामना व्यक्त गरिन् ।

‘प्रहरीले दोषीलाई जोगाएर निर्दोष छोरेलाई फसायो’

राकेश यादव, रौतहट । जिल्लाको कटहरिया नगरपालिका वडा नम्बर ५ निवासी राम चन्द्र दास सभैरुले प्रहरीले दोषीलाई जोगाएर मेरो निर्दोष ३ छोरा माथि कर्तव्य ज्यान सम्बन्धि कसुरमा मुद्दा चलाएको आरोप लगाएका छन् । उनले घटनाका दोषीलाई राजनीतिक दबावमा उम्काएको दावी समेत गरेका हुन् । रौतहट जिल्लाको सदरमुकाम गौरमा पिडित परिवारले पत्रकार सम्मेलन गरि ईलाका प्रहरी कार्यालय गुरुडाका तत्कालिन प्रमुख प्रहरी नायब उपरिक्षक राजन काकीले स्थानीय वडा नम्बर ४ निवासी मृतक नसिव वैठालाई कुटपिट गर्ने कार्यमा संलग्नलाई जोगाएको आरोप लगाए।

गएको साउन १ गतेका दिन मोबाइल चोरी गरेको आरोपमा वैठालाई हाथ खुडा बाधेर स्थानीय दिपलाल यादव, शिवनाथ यादवको छोरा संजय यादव र विजय यादव मिलेर गम्भीर रुपमा कुटपिट गरेको सुनाए। कुटपिट पछि ईलाका प्रहरी कार्यालय कटहरियामा भएको दुवै पक्ष विचको छलफलमा नसिव वैठाले मोबाइल गर्नु दास सभैरुले लिएको भनेको आरोप पुष्टि नहुदा छोरेलाई सफाई दिइएको र दिपलाल यादवलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको बताए।

पक्राउ परेका दिपलाल यादवलाई आर्थिक प्रलोभन तथा नेताको दबावमा छोडेर घर भन्दा बाहिर रहेका २ छोरा प्रभु दास र शम्भु दास समेतमा घटनाको अनुसन्धान नै नगरी डिएसपी काकीले हत्या जस्तो गम्भीर मुद्दामा फसाएको दावी पुकारी देवीले गरिना रक्सी, गाजा लगायतका लागु औषध सेवन गर्दै आएका नसिव वैठाले बुवाको निधन भएपछि किरा थाडामा बसेको बेला कुटपिट भएको कारण विरामी परि उपचारको क्रममा मृत्यु भएको उनले दावी गरे।

पिडितका आमा पुकारी देवीले भनिन बढी नशा सेवन गरेको कारण मृत्यु भएको वैठाले कुटपिटमा मेरो ३ छोरा दोषी नरहेको भएपनि केहि विरोधी व्यक्तिको उक्साहटमा प्रहरीले कर्तव्य ज्यान मुद्दामा फसाएको छ। वैठाले गएको भाद्र ११ गते उपचारको शिलशिलामा निधन भएको थियो। स्थानीय शंकर साह कलवारले मुद्दा चलाइएका गर्भ, प्रभु र शम्भु निर्दोष भएको र प्रहरीले जानी जानी मुद्दा दर्ता गरेको बताए। संजय र विजय तथा दिपलाल यादवले मिलेर लगाई मोबाइल चोरीको आरोप लगाई निर्दम तरिकाले कुटपिट गर्दा तथा लागु पदार्थ सेवनको लत लागेकाले एकासी सेवन गर्न छोडेको कारण विरामी परि वैठाले निधन भएको उल्लेख स्थानीय छोटेलााल साह ले गरे।

घटनाको तथ्य बोके छानविन नै नगरी प्रहरीले राजनीतिक तथा आर्थिक लोभमा परि निर्दोष व्यक्ति माथि मुद्दा चलाएको बताए। अनुसन्धान नै नगरी अभाव प्रभावमा परि निर्दोष छोरेलाई फसाउने प्रहरी नायब उपरिक्षक काकी माथि विभागिय अनुसन्धान गरि कानुनी कार्यवाही गर्ने पिडित परिवारले माग गरेको छन्।

तराई-मधेश फाउन्डेसन नेपाल द्वारा शुभकामना आदान प्रदान

राजविराज । महिला अधिकारको लागि महिलाहरू आत्मनिर्भर बन्न सर्वात्मक गण र त्यसका लागि शिक्षित हुनुपर्ने सहभागीहरूले जोड दिए। जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख शिव नारायण साहले जेनजी आन्दोलनले मुलुकमा परिवर्तन ल्याएको भन्दै भट्टाचार विरुद्धको आन्दोलनले देशमा सुशासन कायम हुने विश्वास व्यक्त गरे। जेनजी आन्दोलनले देशको आमूल परिवर्तन ल्याउन, मुक्ती हुने र भट्टाचार शून्य मा ल्याउन ठुलो भूमिका खेल्नुपर्नेमा जोड दिए। तराई मधेश महिला फाउन्डेसन नेपालका

अध्यक्ष तथा महिला अधिकारकर्मि सुनिता साहले जेनेजी आन्दोलनले देशमा आमूल परिवर्तन ल्याएको भन्दै जेनजीले उठाएको भट्टाचार विरुद्धको आन्दोलनबाट प्राप्त उपलब्धीलाई संस्थागत गर्न सबै जागरूक हुनुपर्नेमा जोड दिईना। उनले भने ‘संवैधानिक अधिकारका लागि महिलाहरू सक्रिय र एकजुट भई अभियानमा लाग्नुपर्नेमा जोड दिईना।

यसैगरी महिला अधिकारकर्मि तथा शिक्षिका बन्दना मिश्राले जेनजी आन्दोलनले देशमा परिवर्तन ल्याएको भन्दै जेनजी आन्दोलनको

उद्देश्यलाई पुरा गर्न सबै सचेतहुनु पर्नेमा जोड दिईना। देशको परिवर्तित परिस्थितिमा महिला अधिकार विषयक अन्तरक्रिया तथा बडा दशै, दिपावली एवं छठ पर्वको अवसरमा शुभकामना आदान प्रदान कार्यक्रमको आयोजना गरिएको छ। बुधवार राजविराज स्थित नेपाल पत्रकार महासंघ शाखा सप्तरीको सभाहलमा आयोजित तराई मधेश महिला फाउन्डेसन नेपाल राजविराज द्वारा आयोजित शुभकामना तथा महिला अधिकार विषयक कार्यक्रमको आयोजना गरिएको छ। तराई मधेश महिला फाउन्डेसन

नेपालका अध्यक्ष सुनिता साहको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख शिव नारायण साह, नेपाल पत्रकार महासंघ पूर्व अध्यक्ष धिरेन्द्र प्रसाद साह, महिला अधिकारकर्मि, अनुराधा देवी साह, सामुदायिक सेवा केन्द्र सप्तरीका अध्यक्ष धिरेन्द्र दास, नेपाल पेंस युनियन सप्तरी अध्यक्ष विनय कर्ण, पेंस सेन्टरका अध्यक्ष विन्दु यादव, शिक्षिका बन्दना मिश्रा, सचारकर्मी वृत्तमात्र तमाग, इन्जिनियर सुरेन्द्र प्रसाद यादव, पुष्पा स्वर्णकार, लगायतले शुभकामना दिएका थिए।

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

त्यक्तिगत घटना दर्ता गर्दै त्यसबाट हुने फाइदा लिऔं।

- बालविवाहलाई निरुत्साहित गरौं र विवाह गर्ने उमेर २० वर्षपछि मात्र गरौं / गराउन पहल गरौं ।
- सरसफाईमा ध्यान दिउँ र फोहोर मैला जथाभावी नफालौं ।
- सार्वजनिक जग्गामा घर / टहरा निर्माण नगरौं र सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गरौं ।
- कर तिर्नु सबै नागरिकको कर्तव्य हो । 'कर तिर्ने सम्म नागरिकको परिचय दिऔं ।'
- व्यक्तिगत घटना दर्ता समयमै गरौं र आफ्नो सन्ततिको भविष्य सुनिश्चित गरौं ।
- सबै बालबालिकालाई विद्यालय पठाऔं, कुनै बालबालिकालाई शिक्षाबाट बाञ्चित नगरौं साथै बालश्रम र शोषणको अन्त्य गरौं ।
- खुला ठाउँमा दिसापिसाव नगरौं र खुला दिसापिसाव मुक्त अभियानमा सहयोग गरौं ।
- सावुन पानीले हात धुनेले बानी बसालौं । अरुलाई पनि सिकाऔं ।
- सार्वजनिक स्थलमा धुम्रपान मध्यपान नगरौं / नगराऔं। हावाहुरीबाट हुने आगालगीबाट बच्न र अरुलाई पनि सावधानी गरौं ।
- लैंगिक हिंसा विरुद्धको आवाज बुलन्द गरौं र त्यसको अन्त्य गरौं ।
- वैदेशिक रोजगारमा गएर स्वदेश फर्किसकेपछि एकपटक अनिवार्य रूपमा स्वास्थ्य परीक्षण गराऔं ।
- वातावरण संरक्षणका लागि प्रत्येक घर परिवारले आफ्नो घर वरपर दुइवटा विरूवा अनिवार्य रूपमा रोपी हरियाली, स्वच्छ र सुन्दर बनाऔं ।
- उपभोक्ता आचारसंहिता पालना गरौं ।
- अपांगता भएका नागरिक, जेष्ठ नागरिक र एकल महिलाको परिचयपत्र समयमै लिऔं । अधिकारको पूर्ण उपभोग गरौं ।
- सामाजिक स्वास्थ्य विमा गराऔं र अवसरको फाइदा उठाऔं ।

जलेश्वर नगरपालिका

महोत्तरी, मधेश प्रदेश

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

त्यक्तिगत घटना दर्ता गर्दै त्यसबाट हुने फाइदा लिऔं।

- बालविवाहलाई निरुत्साहित गरौं र विवाह गर्ने उमेर २० वर्षपछि मात्र गरौं / गराउन पहल गरौं ।
- सरसफाईमा ध्यान दिउँ र फोहोर मैला जथाभावी नफालौं ।
- सार्वजनिक जग्गामा घर / टहरा निर्माण नगरौं र सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गरौं ।
- कर तिर्नु सबै नागरिकको कर्तव्य हो । 'कर तिर्ने सम्म नागरिकको परिचय दिऔं ।'
- व्यक्तिगत घटना दर्ता समयमै गरौं र आफ्नो सन्ततिको भविष्य सुनिश्चित गरौं ।
- सबै बालबालिकालाई विद्यालय पठाऔं, कुनै बालबालिकालाई शिक्षाबाट बाञ्चित नगरौं साथै बालश्रम र शोषणको अन्त्य गरौं ।
- खुला ठाउँमा दिसापिसाव नगरौं र खुला दिसापिसाव मुक्त अभियानमा सहयोग गरौं ।
- सावुन पानीले हात धुनेले बानी बसालौं । अरुलाई पनि सिकाऔं ।
- सार्वजनिक स्थलमा धुम्रपान मध्यपान नगरौं / नगराऔं। हावाहुरीबाट हुने आगालगीबाट बच्न र अरुलाई पनि सावधानी गरौं ।
- लैंगिक हिंसा विरुद्धको आवाज बुलन्द गरौं र त्यसको अन्त्य गरौं ।
- वैदेशिक रोजगारमा गएर स्वदेश फर्किसकेपछि एकपटक अनिवार्य रूपमा स्वास्थ्य परीक्षण गराऔं ।
- वातावरण संरक्षणका लागि प्रत्येक घर परिवारले आफ्नो घर वरपर दुइवटा विरूवा अनिवार्य रूपमा रोपी हरियाली, स्वच्छ र सुन्दर बनाऔं ।
- उपभोक्ता आचारसंहिता पालना गरौं ।
- अपांगता भएका नागरिक, जेष्ठ नागरिक र एकल महिलाको परिचयपत्र समयमै लिऔं । अधिकारको पूर्ण उपभोग गरौं ।
- सामाजिक स्वास्थ्य विमा गराऔं र अवसरको फाइदा उठाऔं ।

बलान बिहुल गाउँपालिका

सप्तरी, मधेश प्रदेश

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

त्यक्तिगत घटना दर्ता गर्दै त्यसबाट हुने फाइदा लिऔं।

- बालविवाहलाई निरुत्साहित गरौं र विवाह गर्ने उमेर २० वर्षपछि मात्र गरौं / गराउन पहल गरौं ।
- सरसफाईमा ध्यान दिउँ र फोहोर मैला जथाभावी नफालौं ।
- सार्वजनिक जग्गामा घर / टहरा निर्माण नगरौं र सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गरौं ।
- कर तिर्नु सबै नागरिकको कर्तव्य हो । 'कर तिर्ने सम्म नागरिकको परिचय दिऔं ।'
- व्यक्तिगत घटना दर्ता समयमै गरौं र आफ्नो सन्ततिको भविष्य सुनिश्चित गरौं ।
- सबै बालबालिकालाई विद्यालय पठाऔं, कुनै बालबालिकालाई शिक्षाबाट बाञ्चित नगरौं साथै बालश्रम र शोषणको अन्त्य गरौं ।
- खुला ठाउँमा दिसापिसाव नगरौं र खुला दिसापिसाव मुक्त अभियानमा सहयोग गरौं ।
- सावुन पानीले हात धुनेले बानी बसालौं । अरुलाई पनि सिकाऔं ।
- सार्वजनिक स्थलमा धुम्रपान मध्यपान नगरौं / नगराऔं। हावाहुरीबाट हुने आगालगीबाट बच्न र अरुलाई पनि सावधानी गरौं ।
- लैंगिक हिंसा विरुद्धको आवाज बुलन्द गरौं र त्यसको अन्त्य गरौं ।
- वैदेशिक रोजगारमा गएर स्वदेश फर्किसकेपछि एकपटक अनिवार्य रूपमा स्वास्थ्य परीक्षण गराऔं ।
- वातावरण संरक्षणका लागि प्रत्येक घर परिवारले आफ्नो घर वरपर दुइवटा विरूवा अनिवार्य रूपमा रोपी हरियाली, स्वच्छ र सुन्दर बनाऔं ।
- उपभोक्ता आचारसंहिता पालना गरौं ।
- अपांगता भएका नागरिक, जेष्ठ नागरिक र एकल महिलाको परिचयपत्र समयमै लिऔं । अधिकारको पूर्ण उपभोग गरौं ।
- सामाजिक स्वास्थ्य विमा गराऔं र अवसरको फाइदा उठाऔं ।

देवानगन्ज गाउँपालिका

सप्तरी, मधेश प्रदेश

व्यवस्था परिवर्तनका लागि छठपछि आन्दोलनमा जाने आजपाको निर्णय

काठमाडौं। प्रभु साह नेतृत्वको आम जनता पार्टी (आजपा)ले प्रदेशको नेतृत्व हेरफेर गर्दै व्यवस्था परिवर्तनका लागि जनदबाव सहित निर्वाचनमा सहभागी हुने निर्णय गरेको छ।

काठमाडौंको कमलाडी स्थित नेपाल प्रज्ञा भवनमा ४ असोजमा केन्द्रीय कमिटी र ५ असोजमा बसेको पदाधिकारी बैठकले गरेको निर्णय सोमबार सार्वजनिक गर्दै आजपा प्रवक्ता चन्द्रभुषण साहले प्रदेशको नेतृत्व हेरफेर सहित व्यवस्था परिवर्तनका लागि जनदबाव सहित निर्वाचनमा सहभागी हुने जनाएका छन्।

बैठकले प्रदेश कमिटीको इन्चार्ज, सहइन्चार्ज एवं अध्यक्षको जिम्मेवारी हेरफेर गरेको छ। कोशी प्रदेशको इन्चार्जमा तिलक थापा मगर, सहइन्चार्जमा जुरीलाल मोची, अध्यक्षमा खगेन्द्र भण्डारी, मधेश प्रदेशको इन्चार्जमा त्रिभुवन साह, सहइन्चार्जमा श्रीचन मुखिया, अध्यक्षमा उमेश कुशावाहा, उपत्यका विशेष कमिटीको इन्चार्जमा चन्द्रभुषण साह, अध्यक्षमा देवी पण्डित रेग्मी रहेका छन्।

यसैगरी, सुदूरपश्चिम प्रदेशको इन्चार्जमा सुमन हुँसेन, अध्यक्षमा राम विष्ट, बागमती प्रदेशको इन्चार्जमा धनकुमारी मगर, सहइन्चार्जमा देवी पण्डित रेग्मी र अध्यक्षमा पासाङ तामाङ, गण्डकी प्रदेशको इन्चार्जमा तिलक थापा मगर र अध्यक्षमा भोजराज विष्टा, लुम्बिनी प्रदेशको इन्चार्जमा त्रिभुवन साह र अध्यक्षमा विजय यादव र कर्णाली प्रदेशको इन्चार्जमा समिना हुसेन तथा अध्यक्ष आशा सजेल रहेका छन्।

आजपा प्रवक्ता साहले व्यवस्था परिवर्तनका लागि पार्टी छठपछि आन्दोलनमा उत्रिने निर्णय भएको जनाएका छन्। छठपछि व्यवस्था परिवर्तनका लागि आन्दोलनमा जाने निष्कर्ष बैठकले निकालेको छ। दशै, दिपावली, छठ पर्वसम्म पार्टीको प्रदेश, जिल्ला, पालिका कमिटीको बैठक, भेला,

कमिटी गठन, पुनर्गठन, शुभकामना अदानप्रदान लगायतका गतिविधि गर्ने र चाडपर्व सकिँपछि आन्दोलनमा उत्रिने निर्णय आजपाले गरेको हो।

‘दशै, दिपावली, छठपर्वसम्म हामीले शुभकामना कार्यक्रम सहित विभिन्न कमिटीको बैठक, भेला, कमिटी गठन, पुनर्गठन गर्दै अगाडी बढ्नेछौं। केन्द्रीय कमिटी पुनर्गठन गरेका छौं, अब प्रदेश, जिल्ला कमिटीहरू पुनर्गठन गर्दै छठपर्वपछि हामी व्यवस्था परिवर्तनका लागि आन्दोलन सहित निर्वाचनमा सहभागी हुने निर्णय गरेका छौं,’ प्रवक्ता साहले जनाएका छन्।

‘पार्टी केन्द्र, प्रदेश तथा जिल्ला कमिटीहरूलाई पुनर्गठन गर्दै सिस्टम सुधारका लागि जनदबाव अभियान सहित निर्वाचनमा सहभागी हुने निर्णय गरिएको छ,’ आजपाले निर्णय गरेको छ। ‘देशको अवस्था बदल्न व्यवस्था बदली, राष्ट्रिय स्वाधिनता बचाउन संघर्ष गरौं’ भन्ने मूल नारासहित बैठकमा अध्यक्ष प्रभु साहले पेश गरेका समसामयिक एवं राजनीतिक प्रतिवेदन बैठकले सर्वसम्मतीले पारित गरेको छ।

‘हाम्रो आजपाद्वारा भण्डे दुइ वर्ष अगाडी

दलाल दलतन्त्र विरुद्ध जारी तेस्रो जनआन्दोलनको जगमा हलै भएको जेन जी युवा पुस्ताको अगुवाईमा भएको जनविद्रोहले देशको संसद, सरकार र संविधानलाई अस्वीकार गरिसकेको सन्दर्भमा फेरी उहाँ तिरस्कृत नेताहरूको संयोजन एवं सहमतिमा केवल नेतृत्वको मुखौटा परिवर्तनमा सिमित गरिनु जेन जी आन्दोलनप्रतिको धोका एवं सडकमाफत मुखारिफत ताजा जनादेश समेतको अपमान भएको ठहर सहित सिस्टम सुधारका लागि जनदबाव सहितको संघर्ष र बाँकी कार्यभार पुरा गर्न थप शक्ति रूपमा अर्ध बढ्ने निर्णय गरिएको छ,’ आजपाले गरेको निर्णयमा उल्लेख गरिएको छ।

यस्तै, संविधानमा तत्काल सुधार गर्नुपर्ने महत्वपूर्ण विषयवस्तुलाई समेटेर आजपाद्वारा तयार पारिएको १६ बुँदे प्रस्ताव जनताका बीचमा लैजाने निर्णय समेत बैठकले गरेको छ। आम जनताद्वारा प्रत्यक्ष निर्वाचित प्रधानमन्त्री र मुख्यमन्त्रीको व्यवस्था संविधानमा तत्काल सुधार गर्नुपर्ने लगायतका १६ मुद्दा आजपाले सार्वजनिक गरेको छ।

‘गलत व्यवस्थाका कारण राष्ट्रिय

स्वाधिनता, अर्थतन्त्र एवं जनताको वास्तविक लोकतन्त्र संकटमा पर्दै गएको सन्दर्भमा पार्टीद्वारा जारी जनसंघर्ष एवं तेस्रो जनआन्दोलनको मुद्दाहरूलाई थप शक्ति, प्रभावकारी बनाउने निर्णय समेत गरिएको छ,’ बैठक पश्चात जारी विज्ञप्तीमा उल्लेख गरिएको छ।

यसैगरी बैठकले जेन-जी आन्दोलनको क्रममा भएको अवोध युवा विद्यार्थीको हत्या, ऐतिहासिक धरोहर, सम्पदा र सम्पत्तिहरूको तेङफोड, आगजनी एवं विध्वंसप्रति दुख व्यक्त गर्दै यस अपराधमा संलग्न निवर्तमान सरकार, जिम्मेवार सुरक्षा निकाय र घटनामा प्रत्यक्ष संलग्न अपराधीहरूलाई तथ्य र प्रमाणका आधारमा ढण्डित गर्नपर्ने माग गरेको छ।

विचार र सिद्धान्त मिलेसंग एकताका लागि बातां समित गठन यसैगरी, आजपाले विचार र सिद्धान्त मिले निश्चिन लोकप्रिय व्यक्ति, समूह, संसद एवं पार्टीसंग एकता र सहकार्य गर्ने निर्णय गरेको छ। त्यसका लागि बैठकले सहअध्यक्ष एवं संविधानसभाका सदस्य तिलक थापामगरको नेतृत्वमा चन्द्रभुषण साह, सुभाष साह, विजय यादव, राम विष्ट सदस्य रहने गरी बातां समिति गठन गरिएको छ।

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

‘त्यक्तिगत घटना दर्ता गरी त्यसबाट हुने फाइदा लिऔं’

- बालबिवाहलाई निरुत्साहित गरौं र विवाह गर्ने उमेर २० वर्षपछि मात्र गरौं / गराउन पहल गरौं।
- सरसफाईमा ध्यान दिउँ र फोहोर मैला जथाभावी नफालौं।
- सार्वजनिक जग्गामा घर / टहरा निर्माण नगरौं र सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गरौं।
- कर तिर्नु सबै नागरिकको कर्तव्य हो। ‘कर तिर्ने सभ्य नागरिकको परिचय दिऔं।’
- व्यक्तिगत घटना दर्ता समयमै गरौं र आफ्नो सन्ततिको भविष्य सुनिश्चित गरौं।
- सबै बालबालिकालाई विद्यालय पठाऔं, कुनै बालबालिकालाई शिक्षाबाट वञ्चित नगरौं साथै बालश्रम र शोषणको अन्त्य गरौं।
- खुला ठाउँमा दिसापिसाव नगरौं र खुला दिसापिसाव मुक्त अभियानमा सहयोग गरौं।
- सावुन पानीले हात धुने बानी बसालौं। अरूलाई पनि सिकाऔं।
- सार्वजनिक स्थलमा धुम्रपान मञ्चपान नगरौं / नगराऔं। हावाहुरीबाट हुने आगलागीबाट बच्न र अरूलाई पनि सावधानी गरौं।
- लैंगिक हिंसा विरुद्धको आवाज बुलन्द गरौं र त्यसको अन्त्य गरौं।
- वैदेशिक रोजगारमा गएर स्वदेश फर्किसकेपछि एकपटक अनिवार्य रूपमा स्वास्थ्य परीक्षण गराऔं।
- बातावरण संरक्षणका लागि प्रत्येक घर परिवारले आफ्नो घर वरपर दुइवटा विरूवा अनिवार्य रूपमा रोपी हरियाली, स्वच्छ र सुन्दर बनाऔं।
- उपभोक्ता आचारसंहिता पालना गरौं।
- अपांगता भएका नागरिक, जेष्ठ नागरिक र एकल महिलाको परिचयपत्र समयमै लिऔं। अधिकारको पूर्ण उपभोग गरौं।
- सामाजिक स्वास्थ्य विमा गराऔं र अवसरको फाइदा उठाऔं।

मुखियापट्टि मुसहरनित्या गाउँपालिका

धनुषा, मधेश प्रदेश

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

‘त्यक्तिगत घटना दर्ता गरी त्यसबाट हुने फाइदा लिऔं’

- बालबिवाहलाई निरुत्साहित गरौं र विवाह गर्ने उमेर २० वर्षपछि मात्र गरौं / गराउन पहल गरौं।
- सरसफाईमा ध्यान दिउँ र फोहोर मैला जथाभावी नफालौं।
- सार्वजनिक जग्गामा घर / टहरा निर्माण नगरौं र सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गरौं।
- कर तिर्नु सबै नागरिकको कर्तव्य हो। ‘कर तिर्ने सभ्य नागरिकको परिचय दिऔं।’
- व्यक्तिगत घटना दर्ता समयमै गरौं र आफ्नो सन्ततिको भविष्य सुनिश्चित गरौं।
- सबै बालबालिकालाई विद्यालय पठाऔं, कुनै बालबालिकालाई शिक्षाबाट वञ्चित नगरौं साथै बालश्रम र शोषणको अन्त्य गरौं।
- खुला ठाउँमा दिसापिसाव नगरौं र खुला दिसापिसाव मुक्त अभियानमा सहयोग गरौं।
- सावुन पानीले हात धुने बानी बसालौं। अरूलाई पनि सिकाऔं।
- सार्वजनिक स्थलमा धुम्रपान मञ्चपान नगरौं / नगराऔं। हावाहुरीबाट हुने आगलागीबाट बच्न र अरूलाई पनि सावधानी गरौं।
- लैंगिक हिंसा विरुद्धको आवाज बुलन्द गरौं र त्यसको अन्त्य गरौं।
- वैदेशिक रोजगारमा गएर स्वदेश फर्किसकेपछि एकपटक अनिवार्य रूपमा स्वास्थ्य परीक्षण गराऔं।
- बातावरण संरक्षणका लागि प्रत्येक घर परिवारले आफ्नो घर वरपर दुइवटा विरूवा अनिवार्य रूपमा रोपी हरियाली, स्वच्छ र सुन्दर बनाऔं।
- उपभोक्ता आचारसंहिता पालना गरौं।
- अपांगता भएका नागरिक, जेष्ठ नागरिक र एकल महिलाको परिचयपत्र समयमै लिऔं। अधिकारको पूर्ण उपभोग गरौं।
- सामाजिक स्वास्थ्य विमा गराऔं र अवसरको फाइदा उठाऔं।

पिपरा गाउँपालिका

महोत्तरी, मधेश प्रदेश

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

‘त्यक्तिगत घटना दर्ता गरी त्यसबाट हुने फाइदा लिऔं’

- बालबिवाहलाई निरुत्साहित गरौं र विवाह गर्ने उमेर २० वर्षपछि मात्र गरौं / गराउन पहल गरौं।
- सरसफाईमा ध्यान दिउँ र फोहोर मैला जथाभावी नफालौं।
- सार्वजनिक जग्गामा घर / टहरा निर्माण नगरौं र सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गरौं।
- कर तिर्नु सबै नागरिकको कर्तव्य हो। ‘कर तिर्ने सभ्य नागरिकको परिचय दिऔं।’
- व्यक्तिगत घटना दर्ता समयमै गरौं र आफ्नो सन्ततिको भविष्य सुनिश्चित गरौं।
- सबै बालबालिकालाई विद्यालय पठाऔं, कुनै बालबालिकालाई शिक्षाबाट वञ्चित नगरौं साथै बालश्रम र शोषणको अन्त्य गरौं।
- खुला ठाउँमा दिसापिसाव नगरौं र खुला दिसापिसाव मुक्त अभियानमा सहयोग गरौं।
- सावुन पानीले हात धुने बानी बसालौं। अरूलाई पनि सिकाऔं।
- सार्वजनिक स्थलमा धुम्रपान मञ्चपान नगरौं / नगराऔं। हावाहुरीबाट हुने आगलागीबाट बच्न र अरूलाई पनि सावधानी गरौं।
- लैंगिक हिंसा विरुद्धको आवाज बुलन्द गरौं र त्यसको अन्त्य गरौं।
- वैदेशिक रोजगारमा गएर स्वदेश फर्किसकेपछि एकपटक अनिवार्य रूपमा स्वास्थ्य परीक्षण गराऔं।
- बातावरण संरक्षणका लागि प्रत्येक घर परिवारले आफ्नो घर वरपर दुइवटा विरूवा अनिवार्य रूपमा रोपी हरियाली, स्वच्छ र सुन्दर बनाऔं।
- उपभोक्ता आचारसंहिता पालना गरौं।
- अपांगता भएका नागरिक, जेष्ठ नागरिक र एकल महिलाको परिचयपत्र समयमै लिऔं। अधिकारको पूर्ण उपभोग गरौं।
- सामाजिक स्वास्थ्य विमा गराऔं र अवसरको फाइदा उठाऔं।

चन्द्रनगर गाउँपालिका

सर्लाही, मधेश प्रदेश

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

‘त्यक्तिगत घटना दर्ता गरी त्यसबाट हुने फाइदा लिऔं’

- बालबिवाहलाई निरुत्साहित गरौं र विवाह गर्ने उमेर २० वर्षपछि मात्र गरौं / गराउन पहल गरौं।
- सरसफाईमा ध्यान दिउँ र फोहोर मैला जथाभावी नफालौं।
- सार्वजनिक जग्गामा घर / टहरा निर्माण नगरौं र सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गरौं।
- कर तिर्नु सबै नागरिकको कर्तव्य हो। ‘कर तिर्ने सभ्य नागरिकको परिचय दिऔं।’
- व्यक्तिगत घटना दर्ता समयमै गरौं र आफ्नो सन्ततिको भविष्य सुनिश्चित गरौं।
- सबै बालबालिकालाई विद्यालय पठाऔं, कुनै बालबालिकालाई शिक्षाबाट वञ्चित नगरौं साथै बालश्रम र शोषणको अन्त्य गरौं।
- खुला ठाउँमा दिसापिसाव नगरौं र खुला दिसापिसाव मुक्त अभियानमा सहयोग गरौं।
- सावुन पानीले हात धुने बानी बसालौं। अरूलाई पनि सिकाऔं।
- सार्वजनिक स्थलमा धुम्रपान मञ्चपान नगरौं / नगराऔं। हावाहुरीबाट हुने आगलागीबाट बच्न र अरूलाई पनि सावधानी गरौं।
- लैंगिक हिंसा विरुद्धको आवाज बुलन्द गरौं र त्यसको अन्त्य गरौं।
- वैदेशिक रोजगारमा गएर स्वदेश फर्किसकेपछि एकपटक अनिवार्य रूपमा स्वास्थ्य परीक्षण गराऔं।
- बातावरण संरक्षणका लागि प्रत्येक घर परिवारले आफ्नो घर वरपर दुइवटा विरूवा अनिवार्य रूपमा रोपी हरियाली, स्वच्छ र सुन्दर बनाऔं।
- उपभोक्ता आचारसंहिता पालना गरौं।
- अपांगता भएका नागरिक, जेष्ठ नागरिक र एकल महिलाको परिचयपत्र समयमै लिऔं। अधिकारको पूर्ण उपभोग गरौं।
- सामाजिक स्वास्थ्य विमा गराऔं र अवसरको फाइदा उठाऔं।

महोत्तरी गाउँपालिका

महोत्तरी, मधेश प्रदेश

स्वस्थ जीवनको लागि

DDC

गाईको दुध

900% पौष्टिक

अझैकै लामो पूर्ण अमृत

- बालबालिकाहरूको पौष्टिक अन्नको
- जेष्ठ वृद्धहरूको स्वास्थ्य बढाउन
- बाल र वृद्धहरूको लागि अत्यावश्यक
- केवल लक्ष्यको उपभोक्ता
- स्वस्थ र कसैको हितको लागि

दुध विकास संस्थाले

‘त्यवस्था बदल्न र राष्ट्रिय स्वाधिनता बचाउन निर्णायक संघर्ष अतिआवश्यक छ’

काठमाडौं । आम जनता पार्टी (आजपा)ले देशको अवस्था बदल्न व्यवस्था बदल्नुपर्ने र राष्ट्रिय स्वाधिनता बचाउन संघर्ष गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याएको छ । शनिबार बसेको पार्टीको केन्द्रीय समितिको बैठकमा आजपा अध्यक्ष प्रभु साहले पेश गरेको राजनीतिक प्रतिवेदनमा यस्तो उल्लेख गरिएको छ । आजपाले अहिले देश विषम परिस्थितिबाट गुजिरहेकोले नयाँ निकास खोजिनुपर्ने माग गरेको छ । अध्यक्ष साहले देशको पछिल्लो अवस्थाबारे प्रकाश पार्दै पार्टी पँक्तिलाई संघर्षात र चनाखो भएर संघर्षसहित चुनावी अभियानमा मैदानमा हेमिन अप्ठेग गरेका छन् । साहले जनसंघर्षलाई निर्वाचनसँग जोड्नपनि आम पार्टी पँक्तिलाई आह्वान गरेका छन् ।

साहले भने, ‘अहिले देश विषम परिस्थितिबाट गुजिरहेको छ । दुई तिहाईको केपी ओली र शेरबहादुर देउवाको सरकार बख्साँस्त भएको छ । ससद् विघटनसहित अन्तरिम सरकार बनेको छ । भ्रष्टाचारमुक्त नेपाल बनाउने युवाहरूको चाहना अनुरूप नयाँ संविधानसहित नयाँ सरकार बन्नुको साटो उही पुरानै नेताहरूको सहमति र संयोजनमा नयाँ सरकार बनेको छ । आन्दोलनको मुद्दालाई कुसीसँग साटोने यस खेलले जनतामा असन्तुष्टि र आक्रोश बढ्दो छ । यस जटिल एवं चुनौतिपूर्ण अवस्थामा देशलाई अगाडि बढाउन यस घटनाक्रमले गम्भीर समीक्षा जरुरी बनाए । सरकारलाई चुनौतिमात्रै दिएनन्, राज्यका विधि, विधान र संविधानलाई समेत अस्विकार गरे ।

साहले जनताले सडकमाफत सरकार, संसद् र संविधानलाई अस्विकार गरिसकेको अवस्थामा देशको सहज निकासको लागि अन्तरिम सरकार र

एकदमै विषम परिस्थितिमा गुज्रिएको थियो, स्वघोषित राजा ठान्ने नेताहरूको अत्याचार र भ्रष्टाचारबाट जनता आक्रान्त भएको अवस्था थियो, घुस, कमिशन तथा कर आतंकले सिंगै अर्थतन्त्र धराशयी हुँदै गएको थियो, वैदेशिक हस्तक्षेप एवम् नेताहरूको दलालीले देश असफलताको कगारमा पुगेको विषम परिस्थितिबाट देशलाई बचाउन हाम्रो आम जनता पार्टीले सुरु गरेको दलाल दलतन्त्रविरुद्ध तेस्रो जनआन्दोलनको प्रभाव गुणात्मक ढंगले अगाडि बढिरहेको सन्दर्भमा ओली सरकारले एकमात्र साक्षात्कार सञ्चालन बन्द गरेपछि जेनजी पुस्ताले सामाजिक सञ्जाल प्रतिबन्ध र भ्रष्टाचारविरुद्ध आन्दोलनको उद्घोष गरे । जेन-जी पुस्ताको आन्दोलनका जायज माग सम्बोधन गर्नुको साटो सरकारले युवाहरूमाथि बर्बर तरसहार सञ्चाल्यो । प्रहरीको गोली लागि पछिल्लो दिनमै दर्जनौ युवाहरूको मृत्यु भयो । सयौंको संख्यामा युवाहरू घाइते भए । कसैला उमेरका निर्दोष युवाहरूमाथि भएको यस तरसहारले दलतन्त्रबाट आजित जनतालाई अझ आक्रोशित बनायो । त्यहीकारण दोस्रो दिन हतियार सरकारविरुद्ध आम जनता सडकमा आएर संसद् भवन, राष्ट्रपति कार्यालय, सिंहदरवार, सर्वोच्च अदालत, अख्तियार, सुरक्षा निकायगणतक राज्यको प्रमुख अंगहरूको कार्यालय खरानी बनाए । सरकारलाई चुनौतिमात्रै दिएनन्, राज्यका विधि, विधान र संविधानलाई समेत अस्विकार गरे ।

साहले जनताले सडकमाफत सरकार, संसद् र संविधानलाई अस्विकार गरिसकेको अवस्थामा देशको सहज निकासको लागि अन्तरिम सरकार र

अन्तरिम संविधान बन्नुपर्नेमा पुरानै व्यवस्थाअन्तर्गत तिरस्कृत नेताहरूको सहमति र संयोजनमा अन्तरिमक सरकारमात्र बन्नुलाई विडम्बना भनेका छन् । उनले भने, ‘यो सरासर जनआन्दोलनको मर्मविपरित हो । केही लम्पट युवाहरूको कुसीसँग र अशुद्धशी सोचका कारण युवाहरूको बदलावको सपनालाई सरकारी कुसीसँग साटोने काम भयो ।’

साहले व्यवस्था विधिअर्को कारण देशको अवस्थापनि विधिअर्को टिप्पणी गरे । उनले राज्यको सिस्टमलाई छोडेर सरकार बदल्ने कुरा जनआन्दोलनप्रतिको धोकात्रयी भएको पनि जिकिर गरेका छन् । उनले जेन-जी आन्दोलनलाई उपलब्धिमुलक बनाउन र जेनजी पुस्तालाई कलकित हुनबाट बचाउन व्यवस्था बदलावको मुद्दालाई अझै जोडदार र सशक्त ढंगले अगाडि

बढाउनुपर्ने पनि आवश्यकता औल्याएका छन् ।

साहले अहिलेको भगौडा दलालको लुटकारी शासन व्यवस्थाको विकल्पविना अवस्थामा सुधार सम्भव नै नभएको ठोक्नु गरेका छन् । साहले भने, ‘पंचचक्रमागीको डर देखाएर यथास्थितिलाई सही भन्ने जुन कुटुपे भइरहेको छ, त्यो सरासर गलत हो । गलत व्यवस्था जहिल्यैपनि गलत नै हुन्छ, भन्ने कुरा हामीले बुझ्न जरुरी छ । जेन-जी आन्दोलनको सही उपयोग भएन भने देशले अझै दुःख पाउनेछ ।’ साहले जेनजी पुस्तासामु दुईवटा मागहरू विकल्प रहेको सुनाए । पहिलो विकल्प, आन्दोलनको सही सम्बोधन गरी इतिहासमा देउतातुल्य सम्मानित हुने र अर्को आन्दोलनलाई कसैको निहित स्वार्थमा प्रयोग गरी सिंगै युवा पुस्तालाई

राक्षस बनाउने रहेको साहको भनाई छ । देशमा विषमता गलत व्यवस्थाकै कारण साम्राज्यवादी हस्तक्षेप बढ्दै रहेको अहिले औल्याएका छन् । उनले भने, ‘राष्ट्रियता दिनप्रति दिन कमजोर हुँदैछ । दलतन्त्र हावी छ । चाहे पुराना होउन् वा नयाँ, जो आफ्नै पिनोके मनोमानी छ । जनता लाचार र नेता मालामाल अहिलेको व्यवस्थाको उपज हो ।’

बैठकमा साहले राष्ट्रियताको विषयमा अलिक बढि जोड दिएर प्रकाश पारेका थिए । उनले नेपालमा भगौडा दलाल वर्गको वर्चस्व रहेकै कारण वैदेशिक हस्तक्षेप बढ्दै रहेको साहको टिप्पणी छ । उनकाअनुसार यतिवेला राष्ट्रिय स्वाधिनताको विषय गम्भीर बन्दै गएको छ ।

उनले भने, ‘आज साम्राज्यवादी देशका नागरिकहरूले नेपाली नागरिकता खुलेआम प्राप्त गरिरहेका छन् । विश्वमा कहीं नभएको दुई देशको नागरिकताको प्रावधान नेपालमा छ । यतिमात्र होइन, देशको पैसा बिना गेकतोक विदेश लाने छुट छ । शापकहरूले आफ्नो भ्रष्टाचार सम्पत्ति र सन्तान विदेशमा लगेरछुन् । राज्यको चरित्र भनेकै देशलाई लुटेर विदेशमा लाने लुटेरा र भगौडाजस्तो भएको छ । नेपालको साधनस्रोत, जनशक्ति एवं पुँजी दिनानुदिन पलायन हुँदैछ । एकातिर देश लुटेर विदेश लानेहरू सम्मानित हुँदैछन् भने अर्कोतिर विदेशबाट पैसा नेपाल ल्याउनेहरू र नेपालमै भविष्य देखेहरू अपमानित हुँदैछन् ।’ आफ्नो पार्टीले सुरु गरेको कालो धन फिर्ता ल्याउने र मुख्य भगौडाहरूको सम्पत्ति कब्जा गर्ने अभियानको सान्दर्भिकता अझै बढेर गएको पनि साहको दावी छ ।

बैठकमा साहले लोकतन्त्रको समेत

चर्चा गरेका थिए । नेपालमा अहिले लोकतन्त्र केवल देखाउन दाँतमा सिमिति भएको उनको निष्कर्ष छ । उनले भने, ‘नेपालमा दलतन्त्रले जनता लाचार र देश बर्बाद भैरहेको छ । लोकतन्त्र केवल देखाउने दाँतमात्रै भएको छ, चपाउने दाँत त दलतन्त्र बनेको छ । यहाँ जनताको नाममा पार्टीको शासन छ, पार्टीभित्र गुट छ, गुटभित्र पनि नेताको नियन्त्रण छ ।’ साहले जननिर्वाचित संस्थामाथि गैरनिर्वाचित संस्थाको हैकम भएको पनि टिप्पणी गरे । उनले भने, नेपालमा अहिले जनप्रतिनिधिहरू पार्टी र नेताको कारिन्दा बन्न बाध्य छन् ।’

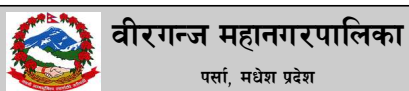
साहले आफूहरूले सुरु गरेको तेस्रो जनआन्दोलनले नयाँ विकल्पको आधार खडा गरेको स्पष्ट पारे । नेपालमा सर्विधान, कानून र सैवधानिक सरचनाहरू समेत नेताहरूको लंगीटी बनेको साहको दावी छ । सो क्रममा साहले देशको अर्थतन्त्रको पनि चर्चा गरेका थिए । राज्यको लुटकारी चरित्रले गर्दा देशको अर्थतन्त्र धराशयी भइरहेको उनको निष्कर्ष छ ।

उनले नेपालमा अहिले ‘जहाँ राज्य छ, त्यहाँ भ्रष्टाचार छ’ भन्ने कुरा पुष्टि भैसकेको सुनाए । लुट र भ्रष्टाचार नेताहरूको पेशा भएको उनको आरोप छ । साहले पार्टीले लिएको भ्रष्टाचारीलाई जनकारवाहीको नीतिले जनतामा ठूलो जागरण ल्याएको कुरा भर्खरै सम्पन्न जेनजी आन्दोलनमा भ्रष्टाचारीमाथि जनताले खोजी-खोजीगरेको हमलाले पुष्टि गरेको स्पष्ट पारे । आफ्नो पार्टीले दुई वर्षअघि नै गरेको तेस्रो जनआन्दोलनको उद्घोष र लिएको जनसंघर्षका कार्यक्रमहरूको समेत अध्यक्ष साहले चर्चा गरेका थिए । सो क्रममा साहले जनताको शासन व्यवस्थासहितको सैवधानिक खाका छिट्टै प्रस्तुत गर्ने भनेका छन् ।

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

‘त्यक्तिगत घटना दाता गरी त्यसबाट हुने फाइदा लिऔं’

- बालबिवाहलाई निरुत्साहित गरी र विवाह गर्ने उमेर २० वर्षपछि मात्र गरी / गराउन पहल गरी ।
- सरसफाईमा ध्यान दिऊँ र फोहोर मैला जथाभावी नफालौ ।
- सार्वजनिक जग्गामा घर / टहरा निर्माण नगरी र सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गरी ।
- कर तिर्नु सवै नागरिकको कर्तव्य हो । ‘कर तिरी सम्पन्न नागरिकको परिचय दिऔं’ ।
- व्यक्तिगत घटना दाता समयमै गरी र आफ्नो सन्ततिको भविष्य सुनिश्चित गरी ।
- सवै बालबालिकालाई विद्यालय पठाऔ, कुनै बालबालिकालाई शिक्षाबाट वञ्चित नगरी सवै बालश्रम र शोषणको अन्त्य गरी ।
- खुला ठाउँमा दिसापिसाव नगरी र खुला दिसापिसाव मुक्त अभियानमा सहयोग गरी ।
- सावुन पानीले हात धुनेले बानी बसालौ । अरुलाई पनि सिकाऔ ।
- सार्वजनिक स्थलमा धुम्रपान मध्यपान नगरी / नगराऔं । हावाहुरीबाट हुने आगलागीबाट बच्औ र अरुलाई पनि सावधानी गरी ।
- लैंगिक हिंसा विरुद्धको आवाज बुलन्द गरी र त्यसको अन्त्य गरी ।
- वैदेशिक रोजगारमा गएर स्वदेश फर्किसकेपछि एकपटक अनिवार्य रूपमा स्वास्थ्य परीक्षण गराऔ ।
- बातावरण संरक्षणका लागि प्रत्येक घर परिवारले आफ्नो घर बरपर ढुङ्गबटा विरूवा अनिवार्य रूपमा रोपी हरियाली, स्वच्छ र सुन्दर बनाऔ ।
- उपभोक्ता आचारसंहिता पालना गरी ।
- अर्थात्ता भएका नागरिक, जेष्ठ नागरिक र एकल महिलाको परिचयपत्र समयमै लिऔ । अधिकारको पूर्ण उपभोग गरी ।
- सामाजिक स्वास्थ्य विमा गराऔ र अवसरको फाइदा उठाऔ ।

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

‘त्यक्तिगत घटना दाता गरी त्यसबाट हुने फाइदा लिऔं’

- बालबिवाहलाई निरुत्साहित गरी र विवाह गर्ने उमेर २० वर्षपछि मात्र गरी / गराउन पहल गरी ।
- सरसफाईमा ध्यान दिऊँ र फोहोर मैला जथाभावी नफालौ ।
- सार्वजनिक जग्गामा घर / टहरा निर्माण नगरी र सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गरी ।
- कर तिर्नु सवै नागरिकको कर्तव्य हो । ‘कर तिरी सम्पन्न नागरिकको परिचय दिऔं’ ।
- व्यक्तिगत घटना दाता समयमै गरी र आफ्नो सन्ततिको भविष्य सुनिश्चित गरी ।
- सवै बालबालिकालाई विद्यालय पठाऔ, कुनै बालबालिकालाई शिक्षाबाट वञ्चित नगरी सवै बालश्रम र शोषणको अन्त्य गरी ।
- खुला ठाउँमा दिसापिसाव नगरी र खुला दिसापिसाव मुक्त अभियानमा सहयोग गरी ।
- सावुन पानीले हात धुनेले बानी बसालौ । अरुलाई पनि सिकाऔ ।
- सार्वजनिक स्थलमा धुम्रपान मध्यपान नगरी / नगराऔं । हावाहुरीबाट हुने आगलागीबाट बच्औ र अरुलाई पनि सावधानी गरी ।
- लैंगिक हिंसा विरुद्धको आवाज बुलन्द गरी र त्यसको अन्त्य गरी ।
- वैदेशिक रोजगारमा गएर स्वदेश फर्किसकेपछि एकपटक अनिवार्य रूपमा स्वास्थ्य परीक्षण गराऔ ।
- बातावरण संरक्षणका लागि प्रत्येक घर परिवारले आफ्नो घर बरपर ढुङ्गबटा विरूवा अनिवार्य रूपमा रोपी हरियाली, स्वच्छ र सुन्दर बनाऔ ।
- उपभोक्ता आचारसंहिता पालना गरी ।
- अर्थात्ता भएका नागरिक, जेष्ठ नागरिक र एकल महिलाको परिचयपत्र समयमै लिऔ । अधिकारको पूर्ण उपभोग गरी ।
- सामाजिक स्वास्थ्य विमा गराऔ र अवसरको फाइदा उठाऔ ।

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

‘त्यक्तिगत घटना दाता गरी त्यसबाट हुने फाइदा लिऔं’

- बालबिवाहलाई निरुत्साहित गरी र विवाह गर्ने उमेर २० वर्षपछि मात्र गरी / गराउन पहल गरी ।
- सरसफाईमा ध्यान दिऊँ र फोहोर मैला जथाभावी नफालौ ।
- सार्वजनिक जग्गामा घर / टहरा निर्माण नगरी र सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गरी ।
- कर तिर्नु सवै नागरिकको कर्तव्य हो । ‘कर तिरी सम्पन्न नागरिकको परिचय दिऔं’ ।
- व्यक्तिगत घटना दाता समयमै गरी र आफ्नो सन्ततिको भविष्य सुनिश्चित गरी ।
- सवै बालबालिकालाई विद्यालय पठाऔ, कुनै बालबालिकालाई शिक्षाबाट वञ्चित नगरी सवै बालश्रम र शोषणको अन्त्य गरी ।
- खुला ठाउँमा दिसापिसाव नगरी र खुला दिसापिसाव मुक्त अभियानमा सहयोग गरी ।
- सावुन पानीले हात धुनेले बानी बसालौ । अरुलाई पनि सिकाऔ ।
- सार्वजनिक स्थलमा धुम्रपान मध्यपान नगरी / नगराऔं । हावाहुरीबाट हुने आगलागीबाट बच्औ र अरुलाई पनि सावधानी गरी ।
- लैंगिक हिंसा विरुद्धको आवाज बुलन्द गरी र त्यसको अन्त्य गरी ।
- वैदेशिक रोजगारमा गएर स्वदेश फर्किसकेपछि एकपटक अनिवार्य रूपमा स्वास्थ्य परीक्षण गराऔ ।
- बातावरण संरक्षणका लागि प्रत्येक घर परिवारले आफ्नो घर बरपर ढुङ्गबटा विरूवा अनिवार्य रूपमा रोपी हरियाली, स्वच्छ र सुन्दर बनाऔ ।
- उपभोक्ता आचारसंहिता पालना गरी ।
- अर्थात्ता भएका नागरिक, जेष्ठ नागरिक र एकल महिलाको परिचयपत्र समयमै लिऔ । अधिकारको पूर्ण उपभोग गरी ।
- सामाजिक स्वास्थ्य विमा गराऔ र अवसरको फाइदा उठाऔ ।

अर्थमन्त्री खनाल र भारतीय राजदूत श्रीवास्तवबीच भेटवार्ता

काठमाडौं । अर्थमन्त्री रामेश्वरप्रसाद खनालसँग मंगलबार नेपालका लागि भारतका राजदूत नवीन श्रीवास्तवले शिफ्टाचार भेट गरेका छन् ।

भेटका क्रममा अर्थमन्त्री खनालले नेपाल-भारतबीचको ऐतिहासिक र विशेष सम्बन्धको चर्चा गर्दै भारतले पुर्याउँदै आएको निरन्तर सहयोगप्रति धन्यवाद ज्ञापन गरे । उनले नेपालमा विद्यमान चुनौतीपूर्ण परिस्थितिमा छिमेकी मुलुकसहित वास्तु निकायहरूसँग आर्थिक साझेदारी निरन्तर आवश्यक रहेको औल्याए ।

त्यस अवसरमा भारतीय राजदूत श्रीवास्तवले भारत नेपालको सबैभन्दा नजिकको छिमेकी भएको नाताले दुवै मुलुकबीचको विशेष सम्बन्धलाई अझ

मजबुत बनाउन भारत सधैं तत्पर रहेको बताए । उनले भारतले सञ्चालन गरिरहेका विकास आयोजना तथा कार्यक्रमलाई अझ

गति दिने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै नेपालमा लगानी गरिरहेका भारतीय निजी क्षेत्रको मनोबल उच्च बनाउन सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाए । साथै,

नेपाल-भारत व्यापार सहजीकरणका लागि दुवै पक्षबीच समन्वय सुदृढ गर्ने विषयमा पनि छलफल भएको बताइएको छ ।

आम जनता पार्टीको केन्द्रीय कमिटी पुनर्गठन

काठमाडौं । आम जनता पार्टी (आजपा)को केन्द्रीय कमिटी पुनर्गठन गरिएको छ । प्रभु साहको अध्यक्षतामा पुनर्गठन गरिएको केन्द्रीय कमिटीमा ३ सय ४८ सदस्यीय रहेको छ ।

१४ सदस्यीय केन्द्रीय कार्यालय, केन्द्रीय कार्यालय सदस्य सहित ८७ सदस्यीय केन्द्रीय सचिवालय सदस्य र २ सय ४७ सदस्यीय केन्द्रीय सदस्य रहेको छ । यस्तै वैकल्पिक १ सय १ जनालाई वैकल्पिक केन्द्रीय सदस्य राखिएको छ ।

प्रभु साह अध्यक्ष, तिलक थापामगर सहअध्यक्ष सहित कार्यालय सदस्यहरूमा रितादेवी साह, समिना हुसेन, बिल्टु यादव, अशोक कुमार लामा, विभुवन साह,

चन्द्रभुषण साह, धनकुमारी मगर, सुधिर यादव, सियाराम कुशवाहा, श्रीचन्द्र मुखिया, उमेश कुशवाहा, देवी पण्डित रेग्मी रहेका छन् ।

यसैगरी सचिवालय सदस्यहरूमा श्रीलाल महासेठ, रविन्द्र प्रसाद सिंह, जुरीलाल मोची, प्रमोद पटेल, भोजराज बिपारी, लालबाबु मन्सुरी, लखिन्द्र साह, उदयचन्द्र प्रसाद, नरेश तुराह, श्रीमगवान पटेल, राधेश्याम साह, विजय यादव, सुभाषप्रसाद साह, रामकेशव गुप्ता, ओमप्रकाश सिंह, ममता शर्मा, भोला पाण्डे, कुमारी बबिता, रञ्जुकुमारी साह, सञ्जय यादव,

बबिता यादव, गितादेवी साह, ठागा दास, बालकृष्ण सापकाँटा, उमाशंकर साह, उपेन्द्र साह, पासाड तामाङ, सराज बछाई, अञ्जित कुशवाहा, शिव थापा, शुभद्रा गुप्ता, अनिल भ्ना, राजेश साह, सुरेश चौधरी रहेका छन् ।

यसैगरी सचिवालय सदस्यहरूमा मिन विक, राम विष्ट, अमर योञ्जन, एमडी सतार, शम्भु जयसवाल, बडि पासवान र चन्दन साह रहेका छन् । काठमाडौंको कमलादी स्थित नेपाल प्रज्ञा भवनमा ४ असोजमा केन्द्रीय कमिटी र ५ असोजमा बसेको पञ्चायिकारी बैठकले गरेको केन्द्रीय कमिटी पुनर्गठन गर्ने निर्णय गरेको हो ।

रेल्वे कम्पनीले कागो रेल्वे सेवा सञ्चालन गर्ने

जनकपुरधाम । नेपाल रेल्वे कम्पनीले आफ्नो कम्पनीलाई व्यावसायिक तथा नाफामूलक बनाउन कागो रेल्वे सेवा सञ्चालनको प्रक्रिया अगाडि बढाएको छ । भारतको जयनगरदेखि जनकपुरधाम हुँदै महोत्तरीको विजयपुरासम्म सञ्चालनमा रहेको ६५ किलोमिटर लामो ब्रोडगेज यात्रुवाहक रेल्वेसँगै कागो सेवा सञ्चालन गर्ने तयारी भइरहेको कम्पनीले जनाएको हो ।

भारत सरकारको रु १० अर्ब लागतमा मर्मत तथा निर्माण भई हाल जयनगरबाट जनकपुर हुँदै महोत्तरीको विजयपुरासम्म यात्रुवाहक रेल्वे सेवा सञ्चालन भइरहेको छ । नेपाल सरकारले भारत सरकारसँग खरिद गरेको दुई वटा इन्जिनसहितको चार/चार वटा बोगीमाफत यस क्षेत्रका जनतालाई नियमित सेवा प्रदान गर्दै आएको छ ।

यात्री ओसारपसार गरेर रेल्वे सेवालाई व्यावसायिक बनाउन तथा नाफामा लैजाने अवस्था नभएकाले सो कम्पनीले पटक-पटक नेपाल सरकारलाई ध्यान आकर्षण गराउँदै आएको छ । भारतको कलकत्ता बन्दरगाहदेखि सस्तो दरमा नेपालमा मालसामान ढुवानी गर्न कागो रेल्वे सेवा सञ्चालनका लागि पहिलेदेखि यस क्षेत्रका व्यवसायीले माग गर्दै आएको भए पनि हालसम्म सञ्चालन हुन सकेको छैन ।

करिब ३ सय ३८ किलो गाँजा बरामद

रौतहट । इशनाथ नगरपालिका-८ मनसरीबाट अवैध लागूऔषध गाँजा करिब ३ सय ३४ किलोग्राम शनिबार राति प्रहरीले बरामद गरेको छ । प्रहरी चौकी रामपुरखावाबाट खटिएको प्रहरीलाई देवलासाथ प्रेश न. ३-०१-०२२ च १८६१ नम्बरको पिकअप गाडीको चालकले गाडी छाडी फरार भएपश्चात प्रहरीले गाडी तलासी गर्दा उक्त परिमाणको गाँजा फेला पारी बरामद गरेको हो । प्रहरीले हाल फरार गाडी चालकको खोजी गर्नुका साथै यस सम्बन्धमा आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

करिब २ सय ३६ किलोग्राम गाँजासहित

मिनिट्रक चालक पक्राउ

बारा । जीतपुरसिमरा उपमहानगरपालिका-२१ अमलेखगंजबाट अवैध लागूऔषध गाँजा करिब २ सय ३६ किलो ७ सय ५० ग्राम सहित मिनिट्रक चालक पक्राउ परेका छन् । सोमबार दिउँसो मकवानपुर कैलाश गाउँपालिका-१० वस्ने ३८ वर्षीय रमेश रूमालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको हो । इलाका प्रहरी कार्यालय अमलेखगंजबाट खटिएको प्रहरीले मकवानपुरबाट वीरगंजतर्फ आउँदै गरेको बा. २ ख ९५६९ नम्बरको मिनिट्रक तलासी गर्दा छतमाथि सिंगडमा फल्य बटम बनाई विपलले छोपी लुकाईछिपाई राखेको २८ वटा पोक्रामा रहेको उक्त परिमाणको गाँजा फेला पारी मिनिट्रक चालक रमेशलाई पक्राउ गरेको जनाएको छ ।

अपहरित किशोरको शव फेला

सिरहा । गोलबजार नगरपालिका-१३ डंग्राहाबाट अपहरित किशोरको हत्या गरिएको अवस्थामा शव फेला परेको छ । आइतबार राती अपहरणमा परेका स्थानीय १७ वर्षीय अभिषेक महताको शव घरदेखि एक सय मिटर पूर्व ओप बगैँचामा फेला परेको प्रहरीले जनाएको छ ।

आफ्नै टयाक्टर चलाउँदै आएका अभिषेक आइतबार राती खाना खाएर घर नजिकैको चोकतर्फ घुम्न गएका थिए । त्यसपछि उनी घर फर्किएनन् । परिवारजनले रातभर गाउँछिमेकमा खोजतलास गरे पनि भेटिएनन् । सोमबार बिहान महता परिवारको मोबाइलमा इमोबाट पाँच करोड फिरीती माग गरिएको जानकारीसहित इलाका प्रहरी कार्यालय गोलबजारमा अभिषेकको सकृशल उद्धारका लागि निवेदन दिएको थियो । अपहरणकारी समूहले अभिषेकको आमाको मोबाइलको इमोमा छोरा जिउँदो चाहिएमा पाँच करोड फिरीती बुझाउन भनेको जानकारी समेत परिवारजनले प्रहरीलाई सोमबार नै दिएका थिए ।

पोखरीमा डुबेर दुई बालिकाको मृत्यु

सप्तरी । सुरक्षा नगरपालिका-२ स्थित हर्दयाको पोखरीमा डुबेर दुई बालिकाको ज्यान गएको छ । स्थानीय सुरेन्द्र चौधरीको ७ वर्षीया छोरी सुस्तिता चौधरी र केशर चौधरीको ११ वर्षीया छोरी आशकी चौधरीको पोखरीमा डुबेर ज्यान गएको हो । दुवै बालिकाको नुहाउने क्रममा पोखरीमा डुबेर मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीले जनाएको छ ।

समावेशी र समतामूलक गुणस्तरीय शिक्षा सुनिश्चित गर्न र सबैका लागि जीवनपर्यन्त सिकाइका अवसरहरू प्रवर्द्धन गर्न खोज्ने राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धताहरूसँग सामञ्जस्यता राखेको छ । यो नीतिले विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना र बृहत् संघीय शिक्षा ढाँचामा उल्लिखित नेपालका शिक्षाका राष्ट्रिय लक्ष्यहरू पनि प्रतिबिम्बित गर्दछ ।

मधेश प्रदेश सरकार

शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय

जनकपुरधाम, धनुषा, नेपाल

व्यापारका लागि बढ्दो नयाँ ढोका बन्दै

काठमाडौं। भारतीय लोकसभा सदस्य जगदम्भिका पालले सीमावर्ती बढ्दो बजार नेपालका लागि 'गेट वे अफ इन्डिया'का रूपमा विकास भइरहेको बताएका छन्।

मुम्बई अरब सागरका लागि 'गेट वे अफ इन्डिया' भएजस्तै नेपालका लागि बढ्दो बजार सोही रूपमा विकास हुने कामको सुरुवात भएको उनले बताए। कोरभ ड्रेड अर्ब मान्यको लागतमा बढ्दो बजारमा निर्माण थालिएको फोर लेन पक्की सडक र ओभर ब्रिज पुल निर्माणको शुभारम्भ गर्दै उनले अरब भारतको बढ्दो बजार र नेपालको कृष्णनगर बजारले आर्थिक रूपमा फड्को मार्ने पनि बताए।

नेपाल-भारत सीमा जोडिएको करिब १ हजार ८ सय किमि सीमाका बढ्दोमात्र यस्तो बजार हो, जहाँ अत्याधुनिक फोर लेन सडकसहित ओभर ब्रिज निर्माण हुने थालेको छ। 'सीमाको अन्य कुनै पनि बजारमा यस्तो सुरुवात बनेको छैन,' उनले भने। त्यसैले भारत सरकारकै प्राथमिकतामा यो परेको छ।

भारतको राष्ट्रिय रेल नेटवर्कसँग जोडिएको नेपालको सबैभन्दा नजिकको बजार हो कृष्णनगर। यहाँसँगै सय मिटरमै भारतको राष्ट्रिय रेल नेटवर्कसँग जोडिएको बढ्दो रेल्वे स्टेशन छ। बिस्तारै बढ्दो बजारको विकास हुँदै गएको रेल आवातजावत गर्दा लामो समय बाटो बन्द हुँदा

समस्या भइरहेकाले फोर लेनको सडकसहित फ्याडिओभर पुल निर्माण हुन गइरहेको हो। श्वावास्ती-कृष्णनगर बौद्ध परियोजना सडक खण्डअन्तर्गत बढ्दो बजारको पश्चिम दक्षिणबाट फोर लेनको १ हजार ७ सय मिटर अग्लो बाटो बनाएर सर्किपछि त्यहीँबाट ओभर ब्रिज बनाइनेछ। फोर लेनको ८ सय १ मिटर लामो ओभरब्रिज गएर बढ्दोको उत्तर पूर्व गाडी आदर्श विद्यालयनिर नेपाली सीमा नजिक सकिने छ।

उत्तर प्रदेश सरकारको लोक निर्माण विभागले ३५ करोड २५ लाख भारू लागतमा सडक र उत्तर प्रदेश सेतु निर्माण निगमले १ अर्ब ९ करोड ६५ लाख लागतमा ओभर ब्रिज निर्माण गर्न लागेको इन्जिनियर कमलेश

त्रिपाठीले बताए। तीन वर्षमा यो काम सकिनेछ। आफू यसै क्षेत्रबाट निर्वाचित सांसद भएकाले सीमावर्ती बजारको विकासमा सधन रूपमा लागेको उनले बताए। यसले द्विदेशीय सम्बन्धमात्र विकास नभई आर्थिक समृद्धिका लागि व्यापारको नयाँ ढोका खोल्ने पनि उनले बताए। 'आर्थिक विकासको महत्त्वपूर्ण पाटो सडक कनेक्टिभिटी हो,' पूर्वप्रतिनिधिसभा सदस्य अभिषेकप्रताप शाहले भने, 'अहिले बढ्दो भारतका अधिकांश ठूला र औद्योगिक सहरसँग जोडिएको छ। बढ्दोबाट रेलबाट भारतभरि जहाँसुकै सजिलै जान सकिन्छ।' अब ब्रिज बन्दै गर्दा यसले यातायातलाई थप सजिलो बनाउने पनि उनले बताए। ट्राफिक जाम

हुने छैन। नेपालीहरू घरको दैलेले आएर ओर्लिन पाउने छन्,' उनले भने, 'अब नेपाल-भारत आयात निर्यात सजिलो हुनेछ। यहाँको रेल्वेलाई भारत सरकारले पूर्वाञ्चल क्षेत्रको नमुना बनाएको छ।' कृष्णनगर मुलुकका १० ठूला भन्सार नाकामा पर्ने एक नाका हो। सीमावर्ती क्षेत्रमा भएको विकाससँगै आर्थिक गतिविधि चलायमान हुँदा मुलुक र व्यवसायीलाई धेरै फाइदा पुग्ने कृष्णनगर भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार अधिकृत फणीन्द्र खतिवडाले बताए।

मध्य नेपालको भारत आवातजावत गर्ने कृष्णनगर प्रमुख नाका हो। यहाँबाट रेलसहित वस्, जिप, भ्यान पनि भारतका अधिकांश ठूला सहरसम्म जान्छन्।

अन्तरिम सरकारलाई हरसम्भव सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता

काठमाडौं। भारतले नेपालमा गठित नयाँ अन्तरिम सरकारलाई स्वागत गर्दै असल छिमेकीका हिसयतले हरसम्भव सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता देखाएको छ।

पूर्व प्रधानमन्त्रीप्रीति सिंह र शान्ति स्थापना गर्ने प्रयासमा सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको हो। भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले प्रधानमन्त्री कार्कीसँग बिहीबार

टेलिफोन बार्ता गर्दै नेपालको शान्ति र स्थायित्वका लागि भारत सधैं साथ रहने विश्वास दिलाएका छन्। भारतीय विदेश मन्त्रालयका प्रवक्ता रणधीर जयसवालले निर्यात पत्रकार

सम्मेलनमा भने, 'भारत छिमेकी, लोकतान्त्रिक मित्र राष्ट्र तथा दीर्घकालीन विकास साझेदारको हिसयतले नेपालसँग नजिकको सहकार्यलाई निरन्तर अघि बढाउनेछ'

नेपाली दूतावासमा मनाइयो संविधान दिवस

काठमाडौं। भारतको राजधानी दिल्लीस्थित नेपाली राजदूतावासमा संविधान दिवस मनाइएको छ। संविधान दिवसको अवसरमा भारतका लागि नेपाली राजदुत डा. शंकर शर्मांले राजदूतावास प्राङ्गणमा राष्ट्रिय भन्डा फहराए।

समारोहमा संक्षेपत बोल्दै राजदुत शर्माले देश विदेशमा रहनुभएका सम्पूर्ण नेपालीहरूलाई संविधान दिवसको शुभकामना व्यक्त गर्नुका साथै नेपालमा हालै भएको जेनजी आन्दोलनमा ज्यान गुमाएका शहीदहरूप्रति श्रद्धाञ्जली व्यक्त

गरे। उनले अन्तरिम सरकार र त्यसपछि बन्ने सरकारहरूले नेपाली जनताको हित हुने नेपाललाई आर्थिक रूपमा सबल बनाउने गरी

काम गरौस भन्ने शुभकामना पनि दिए। समारोहमा दिल्लीस्थित नेपाली राजदूतावासका सम्पूर्ण अधिकारीहरूको उपस्थिति रहेको थियो।

उर्जामन्त्रीसँग भारतीय राजदुत श्रीवास्तवको भेटवार्ता

काठमाडौं। उर्जा, शहरी विकास तथा भौतिक पूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री कुलमान धिसिङसँग भारतीय राजदुत नविन श्रीवास्तवले भेटवार्ता गरेका छन्।

आईतवार विहान सिंहदरबारस्थित मन्त्रालयमा राजदुत श्रीवास्तवले शिष्टाचार भेटवार्ता गरेका हुन्। जेन जी पुस्ताको आन्दोलनपछि अन्तरिम सरकारको शांतिशाली मन्त्री बन्नुभएका धिसिङलाई राजदुत श्रीवास्तवले वधाइ जापन गर्दै कार्यकालको सफलताको शुभकामना व्यक्त गरे। भेटका क्रममा नेपालको उर्जा, यातायात, भौतिक पूर्वाधार, शहरी विकासका क्षेत्रमा भारतले सहयोग जारी राख्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे। नेपालको विकासका लागि भारतले सहयोग गर्दै आएको स्मरण गर्दै मन्त्री धिसिङले नेपाललाई अहिले सशक्तको शान्तिव्यवस्था, विकास र समृद्धिमा भारतको साथ र सहयोग आवश्यक रहेको बताए।

संघीय...

भ्रष्टाचारीमाथि जनताको निगरानीको प्रावधान राख्ने, राईट टुरिकलको प्रावधान राख्नुपर्ने र न्यायालयलाई स्वतन्त्र, पारदर्शी एवं जनउत्तरदायी बनाउने काम गर्नुपर्ने माग आजपाले अगाडी सारेको छ। सरकारीपछि गरेको आतंक र मनोमानी गरेको विरोध गर्दै आएको आजपाले जीडीपीको २० प्रतिशत भन्दा बढी कर लगाउन नपाउने व्यवस्था गर्नुपर्ने र देशको पूँजी विदेशमा लै जान रोक लगाउने व्यवस्था गर्नुपर्ने माग गरेको छ।

'यहाँ सरकारपछि सरकारको कर आतंक छ। आम्यानी बिना नै कर, करको पनि कर तथा नामै नसुनेको करहरू जनताले तिर्नुपर्ने अवस्था छ। नेपालमा कर तिर्ने सरकार, करका शीर्षकहरू त्या करको दायरा र दर अत्याधिक छ। उदाहरणका लागि एक सय ४५ करोड जनसंख्या रहेको भारतमा सरकारको संख्या ३७ वटा छ। एक सय ४२ करोड जनसंख्या भउको चीनमा सरकारको संख्या ३४ वटा छ र नेपालमा जम्मा २० करोड जनसंख्या छ तर सरकार ७ सय ६१ वटा छ। त्यस्तै करको शीर्षक, करको दायरा र दर पनि अन्य देशको तुलनामा नेपालमा अत्याधिक छ। यसरी घुस

कमिशन र करको कहरले हाम्रो उत्पादन महँगो भई उद्योगधन्दा बन्द एवं व्यापार चौपट भइरहेको छ भने बेरोजगारी समस्या दिनानुदिन विकराल बन्दै गइरहेको छ,' आजपा केन्द्रीय कार्यालय सदस्य एवं संगठन विभाग प्रमुख त्रिभुवन साहले भने। त्यसैले आजपाले सरकारीपछि गरेको आतंकको अन्त्य गर्नुपर्ने भन्दै आन्दोलन पनि गर्दै आएको छ। आजपाले भ्रष्टाचारीलाई कडाभन्दा कडा कारवाही गर्नुपर्ने माग समेत गरेको छ। आजपाले यि एजेण्डामा विगतदेखि नै आन्दोलन गर्दै आएको र आउने दिनमा पनि आन्दोलनका कार्यक्रमलाई शसक्ता रूपमा अगाडी बढाउने निर्णय गरेको छ।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड

पत्रकार सम्मेलन, सभा, गोष्ठी वा बैठक गर्नुपरेमा हामीलाई सम्झनुहोस्।

कुनै सभा, गोष्ठी, सम्मेलन, बैठक वा पत्रकार सम्मेलन गर्नुपरेमा ६० रेखि ७० जनासम्म अटाउने अमता भएको हल मधेश मिडिया हाउसमा सम्पर्क राख्नुहोस्।

शुल्क	सेवा
रु. ५००० - (पाँच हजार मात्र)	फोन, फ्याक्स, इमेल

मधेश मिडिया हाउस

हनुमानस्थलचोक, अनामनगर, काठमाडौं

फोन नं. : ०१-५७०६१४२, ५७०६१४१, ५७०६१४०

ई-मेल : madheshmediahouse@gmail.com

साल्ट ट्रेडिङ कम्पिश्न लिमिटेड

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

मिडिया हाउस